

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Освітня програма	35843 Психологія
Рівень вищої освіти	Молодший бакалавр
Спеціальність	053 Психологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	35843
Назва ОП	Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Молодший бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Кушнір Ірина Георгіївна, Хворостянко Наталія Анатоліївна, Корнієнко Інокентій Олексійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	02.02.2023 р. – 04.02.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://fspu.udpu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/01/%D0%A1%D0%B0%D0%BC%D0%BE%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%9E%D0%9F-%D0%9F%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F-%D0%9E%D0%A1-%D0%9C%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D1%88%D0%B8%D0%B9-%D0%B1%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D0%B2%D1%80.pdf>

Програма візиту експертної групи <https://fspu.udpu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/01/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0-%D0%B2%D1%96%D0%B7%D0%B8%D1%82%D1%83.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

За підсумками роботи ЕГ, під час вивчення нормативних документів, матеріалів сайту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (далі – УДПУ), матеріалів, наданих на запит ЕГ, дистанційного онлайн-візиту встановлено, що мета й цілі освітньо-професійної програми “Психологія” з підготовки молодших бакалаврів за спеціальністю 053 Психологія (далі – ОП), відповідають місії та стратегії УДПУ. Структура та зміст ОП повністю відповідають НРК 5 рівня, чинному законодавству та предметній області спеціальності “Психологія”. Установчі та нормативні документи, надані експертам, а також уточнені в процесі експертизи фактичні дані щодо організації освітнього процесу в УДПУ підтверджують можливість підготовки здобувачів вищої освіти за початковим (короткий цикл) рівнем вищої освіти за ОП “Психологія” спеціальності 053 Психологія на якісному рівні. Унікальність ОП проявляється у її спрямованості на психологію інклюзії. Потреба в такому фокусі ОП підтверджена потенційними роботодавцями. Це суттєво виділяє її з подібних на освітньому ринку. Враховуючи, що повноцінне професійне працевлаштування для випускників рівня молодшого бакалавра наразі неможливе, адміністрація кафедри сприяла працевлаштуванню випускників на такі посади як помічник вчителя (за умови продовження навчання) саме для допомоги в роботі в інклюзії. Це підтверджує важливість провадження ОП для регіону. Суттєвими перевагами закладу є створення якісних умов для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами та особам, які потребують додаткової тимчасової чи постійної підтримки, забезпечення безпечних умов для життя та здоров'я здобувачів, налагоджена широка сфера послуг бібліотеки. Експертна група встановила, що освітня програма та освітня діяльність за нею відповідають Критеріям акредитації, а саме: ЕГ зафіксувала повну відповідність за критеріями 1, 3, 6, 7, 8, 9 й часткову за критеріями 2 (підкритерій 2.5), 4 (підкритерій 4.2 та 4.4) та 5 (підкритерій 5.1 та 5.2). Наявність зауважень до зазначених підкритеріїв не здійснює негативного впливу на якість реалізації ОП. Перспективами розвитку даної ОП є подальше поглиблення фокусу ОП на психології інклюзії й запровадження програм мобільності для здобувачів. У ЕГ склались позитивні враження від УДПУ, його здобувачів, НПП, адміністративного та допоміжного персоналу.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Освітня програма створює і підтримує якісний освітній простір із залученням стейкхолдерів з метою підготовки фахівців початкового освітнього рівня, готових до продовження навчання. Еволюція ОП зафіксувала її унікальність - чітко артикульовано фокус на психології інклюзії, яка відрізняє її від інших аналогічних програм. У ЗВО створено Раду роботодавців, яка залучається до створення, оптимізації та реалізації ОП, практичні фахівці здійснюють забезпечення навчальних практик, проведення майстер-класів, конференцій, семінарів, тощо. ОП пріоритезує вивчення іноземної мови (забезпечено вивчення у кожному семестрі), що відповідає вимогам сучасності та вектору Євроінтеграції. Чітко артикульовано можливі до опанування соціальні навички у силабусах ОК. Відбувається активне залучення студентів до програм неформальної та інформальної освіти: за 2 роки зафіксовано 15 фактів зарахування на цій ОП, а процедура визнання та зарахування результатів навчання у вигляді окремих видів навчальної роботи певного освітнього компоненту чітка і зрозуміла. Педагогічний фокус ЗВО сприяє тому, що реалізація ОП відбувається за допомогою новітніх інтерактивних методів та форм, таких як: “дебати”, “1 – 2– 4 – разом”, “робота в малих групах”, “асоціативно-семантичний малюнок”, “займи позицію”, “рефлексійне коло”. Позитивною практикою є залучення здобувачів початкового рівня до виконання міжнародних проєктів, таких як “Тоу Терапу Рум”, “Хібукі-терапія”, “Культурно-рекреаційно-туристична Черкащина: інклюзивно-соціальна 3D-карта”. Пророблені політики професійного розвитку НПП та рейтинговий механізм стимулювання розвитку викладацької майстерності також є перевагами цієї ОП. ЕГ зафіксувала якісну матеріально-технічну базу: закладом створено сприятливі умови для реалізації права на освіту особам з ООП: наявне матеріально-технічне обладнання для проживання та навчання осіб з особливими освітніми потребами, а також таблички з шрифтом Брайля для людей з порушенням зору. ЕГ як позитивну інноваційну практику відмітила функціонування на Факультеті соціальної та психологічної освіти Студентської агенції із забезпечення якості вищої освіти, одним із завдань якої є участь студентів у процесах розробки, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Таким чином, у межах ОП створено освітній простір, який задовольняє вимоги та потреби здобувачів освіти і НПП, що залучені до навчання та викладання на ОП, і забезпечує повноцінну та якісну підготовку майбутніх психологів. Діяльність закладу вищої освіти за ОП є прозорою.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Назва ОК “Виробнича практика” є традиційно застарілою й не повністю відповідає її змісту, а її завдання є складними для здобувачів початкового рівню освіти – рекомендовано змінити назву ОК “Виробнича практика” таким чином, щоб вона більш повно відповідала її цілям і змісту й спростити перелік її завдань, наявне анкетування не передбачає збору інформації щодо задоволеності здобувачів розподілом аудиторних годин та годин самостійної роботи – рекомендовано уможливити збір такої інформації шляхом удосконалення анкети. Недоліки оформлення списку джерел у РПНД: відсутність фундаментальних вітчизняних праць, наявність у списку літератури джерел, які не стосуються предметної галузі ОК – рекомендовано виправити вказані недоліки у оформленні списку джерел та покращити аудит робочих програм адміністрацією ЗВО; узагальнені вимоги до виконання самостійної роботи потребують їх деталізації. Наявні процедурні колізії у внутрішніх локальних актах: “Положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень” та “Положення про організацію освітнього процесу”, які рекомендовано усунути; відсутні критерії оцінювання навчальних досягнень для студентів ЗФН – рекомендовано запровадити їх у РПНД; необов’язковість екзамену не дозволяє виконувати ним контрольних функцій – рекомендовано зробити екзамен обов’язковим для всіх здобувачів; процедури дотримання академічної доброчесності НПП фрагментовані у різних локальних актах ЗВО – рекомендовано узагальнити процедурні моменти контролю академічної доброчесності НПП в одному документі; перелік ОК, що включені в програму підсумкової атестації не повністю охоплює ПРН цієї ОП – рекомендовано розширити можливості атестаційного екзамену перевіряти досягнення передбачених ПРН. Однотипні теми занять “Науково-методичного центру професійного розвитку викладачів УДПУ” зумовлює рекомендацію щодо їх урізноманітнення. Окремі результати анкетувань які не оприлюднюються на офіційній веб сторінці Факультету рекомендується оприлюднювати. ЕГ також рекомендує удосконалити систему обговорення проєктів ОП так, щоб уможливити інтерактивне обговорення ОП на сайті.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП сфокусована на отриманні здобувачами загальної освіти в галузі психології з орієнтацією на вивчення основних проблем психології інклюзії. Метою ОП є підготовка молодшого бакалавра з психології, який володіє системою психологічних знань, базових категорій і понять, здатний розв’язувати типові спеціалізовані задачі в умовах навчально-професійної діяльності, в тому числі з особами, які мають особливі освітні потреби. Як зазначено у ВСО, до її особливостей віднесено опанування здобувачами вищої освіти теоретичних та прикладних знань у галузі психології та психології інклюзії, на заняттях з використанням інноваційних методів навчання, на засадах студентоцентрованого підходу; набуття практичних навичок під час проходження практики в закладах різного типу і діяльності на базі науково-дослідних центрів й лабораторій факультету. Цілі ОП загалом відповідають принципам, напрямкам діяльності та завданням закладу, які містяться в “Статуті УДПУ” [<https://cutt.ly/w9WwQFV>] й структурно включаються у напрями й принципи розвитку університету, що містяться у “Стратегії розвитку УДПУ на 2021-2025” [<https://cutt.ly/m9Ww5JH>]. В місії Університету закладено класичну тріаду “навчання-дослідження-громадське служіння”, що також зазначено у меті цієї освітньої програми. Таким чином ЕГ робить висновок, що цілі ОП в цілому відповідають місії й меті УДПУ, конкретизують її в частині підготовки фахівців з психології, які володіють відповідними компетентностями на засадах відповідності суспільним потребам, інноваційності та орієнтації на перспективний досвід, системності та безперервності освіти, студентоцентризму, корпоративного партнерства, мобільності, ефективності, результативності і економічній діяльності. Проте у зазначених меті, фокусі чи особливостях ОП відсутня апеляція до педагогічного профілю освітнього закладу. Із проєкту ОП на 2023 рік вступу також виключена ОК “Педагогічна психологія” за запитом здобувачів.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Політика врахування позицій та потреб стейкгольдерів ЗВО регулюється “Положенням про освітні програми в УДПУ” [<https://cutt.ly/19WrUCw>], “Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УДПУ” [<https://cutt.ly/p9WrFag>]. Однак зазначені положення, детально регулюючи процедури планування й перегляду ОП, не визначають алгоритм і системну організацію здійснення впливу стейкгольдерів, апелюючи до “консультацій із стейкгольдерами (здобувачами вищої освіти, випускниками Університету, роботодавцями, науковою спільнотою, професіоналами тощо)”-с.15; “Стейкгольдери можуть подавати пропозиції та зауваження до змісту навчальних планів (результати анкетування, опитування, письмове звернення)”- с. 17; “До розроблення освітніх

програм залучаються стейкхолдери (роботодавці, випускники, здобувачі вищої освіти та інші)”- с.15 “Положення про освітні програми УДПУ”. ЕГ рекомендує детальніше алгоритмізувати процес залучення зацікавлених сторін у відповідному положенні. ЕГ проаналізувала зміни у ОП, які зазначені у відомостях СО, власне ОП у минулих редакціях, протоколи обговорення ОП, і підтвердила зазначені у відомостях СО зміни у структурі ОП за результатами зауважень ЕГ та ГЕР попередньої акредитації та ті, які були запропоновані стейкгольдерами. На підставі рекомендацій роботодавців, практиків та академічної спільноти було включено такі компетентності, як здатність до комунікації з особами з ООП (психолог Рогульська Г.В.), здатність проявляти лідерські якості (Потапчук Є.М.), здатність до розвитку та саморозвитку у здобувачів вищої освіти (Ортинська В.Г). Здобувачі запропонували додати вибірковий ОК “Основи психогігієни”, а Шкільнюк А. – ПРН “Формування практичних навичок вирішення конфліктних ситуацій”. Застосовувані практики на ОП не передбачають опитування стейкгольдерів щодо формулювання чи зміни ЗК, СК, ПРН: анкета для роботодавців не виділяє окремо спеціальність “Психологія” та не містить запитань стосовно СК, ПРН, оперуючи хоч і деталізовано, проте якостями та м'якими навичками бажаного фахівця [<https://cutt.ly/a9WoYXP>]. Однак функціонування ради роботодавців та тісний зв'язок із останніми є позитивною стороною і забезпечує практику збирання позицій стейкгольдерів щодо структури ОК ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та програмні результати навчання загалом визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці. ОП орієнтована на формування наукових уявлень про психіку та її вікові особливості; про методи та результати дослідження психічних явищ; про взаємодію людини в різних соціальних групах; про осіб з особливими освітніми потребами; розвиток здатності до застосування психологічних знань в умовах навчально-професійної діяльності, в тому числі з особами, які мають особливі освітні потреби. Всі зазначені елементи знаходять своє відображення у освітніх компонентах: “Загальна психологія”, “Вікова та педагогічна психологія”, “Психологія особистості”, “Соціальна психологія” та інші. Тематичний зміст обов'язкових ОК відповідає галузевому контексту та враховує тенденції розвитку спеціальності через використання сучасної літератури з ОК, яка зазначена у робочих програмах. Таким чином, ЕГ вважає, що цілі ОП та ПРН загалом визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, проте врахування регіонального контексту у цілях, компетентностях та результатах навчання не зафіксовано. При формулюванні змісту ОК було враховано досвід аналогічних вітчизняних програм: Державного університету економіки і технологій (м. Кривий Ріг), Західноукраїнського національного університету (м. Тернопіль), Національного університету “Одеська юридична академія” (м. Одеса). Був також вивчений досвід реалізації ОП зі спеціальності “Психологія” у Пряшівському університеті (м. Пряшів, Словаччина), Університеті імені Адама Міцкевича (м. Познань, Польща) проте реальні приклади досвіду, окрім введення таких класичних ОК як “Соціальна психологія”, “Психодіагностика та психокорекція” відсутні. Врахування досвіду обмежується структурою і змістом матеріалу курсів і обмежено проявляється у змісті робочих програм зазначених освітніх компонентів, й не відображається у формулюваннях компетентностей та результатів навчання самої ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітній стандарт за рівнем молодший бакалавр відсутній. Водночас аналіз структури ОП, змісту ОК та ПРН дає підстави стверджувати про їх кореляцію з вимогами НРК для відповідного 5-го рівня. ЕГ встановлено відповідність вимог рамки кваліфікацій запланованим результатам навчання. Зокрема, вимоги НРК щодо знань втілюються у таких результатах навчання, як: “Формулювати мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження”, “здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення навчально-професійних завдань”, “аналізувати, порівнювати та пояснювати психічні й соціально-психологічні явища”. Такі ПРН, як “користуватися діагностичними методиками, які дозволяють оцінити індивідуальні особливості особистості; інтерпретувати власні психічні стани; проводити елементарні психологічні дослідження; аргументувати вибір методів корекції та складати програми індивідуальної і групової корекції особистості”, “розуміти специфіку діяльності психолога в різних сферах суспільної практики та бути здатним до організації діяльності психологічної служби” відповідають категорії “Уміння/навички”; “спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних питань”, “обирати та застосувати ефективні методи просвітницької, інформаційно-консультативної та роз'яснювальної роботи з урахуванням специфіки запити та індивідуальних особливостей особистості; володіти технологіями психологічного супроводу та корекційно-розвиткової роботи осіб з особливими освітніми потребами” забезпечує категорію “Комунікація”. “Відповідальність і автономія” забезпечується такими ПРН, як: “Формулювати мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження”, “рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки”. Зміст ОК відповідає формуванню заявлених ПРН. Наприклад ОК “Психодіагностика і психокорекція” містить такі теми, як: “Соціально-психологічні особливості діагностування людей різного віку”, “Діагностика темпераменту, характеру та здібностей”, “Корекція і розвиток пізнавальних психічних процесів дитини” та інші, які забезпечують досягнення таких заявлених результатів навчання, як: “Користуватися діагностичними методиками, які дозволяють оцінити індивідуальні особливості

особистості; інтерпретувати власні психічні стани; проводити елементарні психологічні дослідження; аргументувати вибір методів корекції та складати програми індивідуальної і групової корекції особистості”, “Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки” та ін. Таким чином ЕГ пересвідчилась, що освітня програма загалом дозволяє досягти результатів навчання, визначених НРК за спеціальністю 053 “Психологія”.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Чітко артикульована унікальність ОП - фокус на психології інклюзії, що відрізняє цю ОП із подібних ОК на ринку освітніх послуг України.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Рекомендації: вдосконалити політики врахування позицій та потреб стейкгоल्дерів щодо формулювання цілей ОП, ЗК, СК та ПРН шляхом вдосконалення “Положення про освітні програми в УДПУ”, а саме: деталізації алгоритму залучення стейкгоल्дерів до обговорення ОП. Такі пропозиції можуть бути реалізовані відділом з питань акредитації, ліцензування та якості освіти до початку 2023/2024 навчального року.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Ця освітня програма має сформульовані цілі, які цілком відповідають місії та стратегії ЗВО. Реалізація ОП надає можливість досягти визначених програмних результатів навчання, які у свою чергу узгоджені з тенденціями розвитку спеціальності та ринку праці. ОП усвідомлює потреби ринку праці та регіону, наголошує на зростанні потреб у фахівцях, здатних вирішувати задачі у сфері психології інклюзії - на роботі з людьми з ООП. Зазначений сучасний та актуальний фокус чітко зазначено у цілях і фокусі самої ОП і таким чином явно дає зрозуміти здобувачам відмінності цієї ОП від аналогічних. Таким чином ЕГ фіксує повну відповідність ОП підкритеріям 1.1, 1.2, 1.3 та 1.4. Програма побудована з урахуванням позиції та потреб стейкгоल्дерів стосовно переліку освітніх компонентів; їх опитування також періодично проводиться, однак механізми регуляції їх впливу на формування цілей ОП, компетентностей та програмних результатів навчання потребують вдосконалення. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін. Зазначене є підставою для встановлення рівню В за цим критерієм.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансфернонакопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. У процесі аналізу ОП встановлено, що її обсяг складає 120 кредитів, з яких на дисципліни вільного вибору здобувачів припадає 32 кредита (27%). Навчання на ОП складає 1 рік 10 місяців. Гуманітарна складова підготовки забезпечуються такими ОК, як: “Українська мова за професійним спрямуванням”, “Історія та культура України”, “Іноземна мова”. Практичну підготовку забезпечують: “Навчальна практика” (3 кредита), “Виробнича практика” (9 кредитів). Необхідні дослідницькі компетентності для виконання курсової роботи забезпечує ОК “Наукові дослідження в психології”. Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для першого рівня вищої освіти та внутрішнім локальним актам ЗВО. Навчання на ОП відбувається за денною та заочною формами навчання. Загалом ЕГ констатує відповідність складових, структури ОП та ОК вимогам чинного стандарту, ЗУ “Про вищу освіту”, внутрішнім локальним актам: Рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 21 червня 2022 р. про історико-культурну складову освітнього процесу виконується за рахунок обов’язкового ОК “Історія та культура

України”. ОП приділяє значну увагу вмінню професійно спілкуватися іноземною мовою, вивчення якої передбачено у кожному семестрі загальним обсягом 9 кредитів, що є позитивною практикою.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ЕГ дозволяє встановити, що освітні компоненти, включені до ОП, складають логічну взаємопов’язану систему, траєкторія введення освітніх компонентів в ОП представлена у детальній і розгалуженій структурно-логічній схемі. В ОП визначено розподіл освітніх компонентів за семестрами. ПРН, що представлені в ОП, співвідносяться із загальними та фаховими компетентностями. При спілкуванні зі здобувачами вищої освіти було встановлено, що вони розуміють зміст обраної ОП, задоволені нею, мають інтерес до її опанування. Аналіз інформаційних матеріалів ОК дав можливість дійти висновків про логічність взаємозв’язку освітніх компонентів, які включені до ОП. Послідовність і зміст обов’язкових дисциплін дозволяють досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Аналіз представленої в ОП матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОП підтвердив, що зазначені ОК дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН. Наприклад ОК “Організація діяльності психологічної служби” реалістично дозволяє досягти ПРН 9, 11, а “Психодіагностика та психокорекція” – ПРН6, ПРН10, ПРН12. ОП зазнала кардинальних змін по відношенню до ОП у редакції 2020р.: перероблено формулювання ЗК, СК, ПРН (скорочено з 24 до 12), забезпечено чітку відповідність компетентностей та результатів навчання, змінено логіку введення та структуру ОК із урахуванням отриманих зауважень.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

У ОП освітні компоненти, за своїм змістом, мають зв’язок з визначеною спеціальністю 053 Психологія. Цикл обов’язкових дисциплін містить такі базові для таких програм ОК, як: “Загальна психологія”, “Вікова та педагогічна психологія”, “Психологія особистості”, “Соціальна психологія”. Ці ОК безпосередньо відповідають предметній області психології. Такі ОК, як: “Іноземна мова за професійним спрямуванням”, “Історія та культура України” мають на меті розвинути гуманітарну складову підготовки у розрізі психології. Відповідність предметній області спеціальності “Психологія” також визначається у фахових компетентностях та програмних результатах навчання, зазначених в ОП, наприклад: “Здатність діагностувати зміст та психологічні особливості розвитку психічних процесів, станів, індивідуальних властивостей на різних етапах онтогенезу”, “Здатність розуміти сутність, форми та методи проведення просвітницьких, інформаційно консультативних та роз’яснювальних заходів для створення безпечного психологічного середовища”. ЕГ також пересвідчилася, що робочі програми та силабуси містять поняття, концепції, принципи предметної області психології. Аналіз структури робочих програм та силабусів ОК підтвердив, що тематичний зміст, заявлені цілі та заплановані програмні результати навчання відображені в робочих програмах освітніх компонентів у вигляді компетентностей та результатів навчання, повністю відповідають предметній області психології.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти здійснюється на основі положення “Про організацію освітнього процесу в УДПУ” [<https://cutt.ly/X9Y13oW>], “Про Європейську кредитно-трансферну систему” [<https://cutt.ly/l9Y17Bo>], “Про порядок реалізацію права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу УДПУ” [<https://cutt.ly/v9Yztzk>], “Про порядок вільного вибору навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти” [<https://cutt.ly/k9Y1Bac>], яке п.2.2 передбачає формування загального переліку дисциплін з описами, проте це здійснюється через оприлюднення списків кожним факультетом [<https://cutt.ly/29GfER5>]. Пункти 2.4. - 2.7 передбачають широкі можливості вибору ОК: передбачається як пакетний так і подисциплінарний вибір з різних освітніх рівнів та різних спеціальностей. Встановлено мінімум у 20 осіб для введення вибіркового ОК. При виборі ОК інших факультетів передбачається погодження декана, проте це внутрішні процедури, які виконуються відповідними підрозділами без залучення здобувачів. Положення дуже детально визначає весь алгоритм вибору освітніх компонентів й враховує різноманітні ситуації можливих відмов у виборі ОК, що є позитивною практикою (пункт 3.3.) Інформування стосовно змісту вибіркового ОК здійснюється шляхом оприлюднення програм [<https://cutt.ly/F9YD8Gu>] та силабусів [<https://cutt.ly/Z9YDBfo>]. Окрім вибору ОК, надається можливість вибирати тему курсової роботи відповідно до власних дослідницьких інтересів, можливість вибору баз практики, неформальної освіти. ЕГ констатує, що структура ОП загалом передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії на достатньому рівні, проте здобувачі цієї ОК не користуються можливістю широкого вибору апелюючи до зацікавленості саме у психології. Позитивною практикою також є наявність інструкції-презентації для здобувачів з питань вибору ОК [<https://cutt.ly/Y9Yzcd>].

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка регулюється “Положенням про практичну підготовку здобувачів вищої освіти” [<https://cutt.ly/wBqwOFw>]. Структура ОП “Психологія” передбачає ОК “Навчальна практика” у 2 семестрі обсягом 3 кредити з метою “формування професійної позиції психолога, стилю поведінки, світогляду, професійної етики; аналіз та вивчення особливостей роботи психолога в закладах дошкільної та загальної середньої освіти, навчально-реабілітаційному та інклюзивно-ресурсному центрах, зокрема і з дітьми з ООП”. ОК “Виробнича практика” у 4 семестрі обсягом 9 кредитів, має на меті “закріплення та поглиблення теоретичних знань...; формування психодіагностичних вмінь та навичок; подальше ознайомлення здобувачів зі специфікою і напрямками роботи психолога в закладах дошкільної освіти, закладах загальної середньої освіти, навчально-реабілітаційному та інклюзивно-ресурсному центрах та роботою з дітьми з особливими освітніми потребами (ООП); відпрацювання вмінь і навичок за спеціальністю, а також збір фактичного матеріалу для виконання курсової роботи”. Виробнича практика передбачає перелік завдань “Організувати та здійснити діагностичне дослідження (2-3 дитини) для оцінки індивідуальних особливостей особистості вихованця/учня, використовуючи 4-5 методик; використовуючи результати проведених діагностичних методик, розробити та провести три індивідуальні (групові) корекційні заняття, підготувати та провести два психопрофілактичні (просвітницькі, роз’яснювальні, інформаційно-консультативні заняття, аргументувати вибір методів корекції; розробити програму психологічного супроводу осіб з ООП.” ЕГ вважає такий перелік завдань адекватним для бакалаврату й заскладним для початкового рівня освіти, адже корекційна складова компетентностей представлена лише у ОК “Психодіагностика та психокорекція” обсягом 4 кредита. ЕГ рекомендує розглянути можливість зміни застарілої назви “Виробнича” та спростити перелік завдань (у контексті індивідуальних корекційних заходів) для такої практики враховуючи те, що вона відбувається лише на другий рік навчання, зфокусувавши її на діагностично-просвітницькій роботі, яка більш реалістично може бути виконана здобувачами цього рівня. На сайті оприлюднено бази практик без поділу стосовно спеціальностей та освітніх рівнів [<https://cutt.ly/69YFfk8>], як і угоди про співпрацю [<https://cutt.ly/H9YFDUP>] серед яких угоди із закладами освіти та закладами соціальної сфери, що передбачають проходження практик. Аналіз наданих на запит звітів свідчить про достатню якість підготовки звітної документації. Впродовж зустрічей зі здобувачами встановлено, що вони вважають обсяг практики достатнім для отримання необхідних практичних навичок і задоволені її проходженням, високо оцінюють компетентності, які отримують під час її проходження. ЕГ встановлено, що практика організована якісно і дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності, проте на думку ЕГ завдання виробничої практики є заскладними для здобувачів початкового рівня.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз освітніх компонент ОП свідчить про наявність цілей, спрямованих на формування соціальних навичок (soft skills), що зауважено у ВСО та підтверджено в ході інтерв’ю. Завдання-орієнтований стиль навчання сприяє розвитку здатності приймати обґрунтовані рішення, бути критичним та самокритичним до самоорганізації, командної роботи, написання текстів, розвитку емпатії, емоційної саморегуляції, ідентифікації тощо. За результатами спілкування експертної групи зі здобувачами та представниками студентського самоврядування з’ясовано, що заклад сприяє студентським ініціативам у заходах, які дозволяють сформуванню соціальних навичок. Аналіз силабусів показав наявність детальної інформації про можливість опанування соціальними навичками у процесі вивчення ОК. Наприклад ОК “Соціальна психологія” передбачає “комунікабельність, вміння виступати перед аудиторією, вміння приймати рішення, відповідальність, вміння вирішувати проблему, вміння формувати команду та працювати в ній, вміння критично мислити, здатність порозумітись, розвиток соціальних навичок та емоційного сприйняття, уміння аргументувати свою думку”. Окрім того спеціальність 053 “Психологія” передбачає те, що більшість практико-орієнтованих психологічних дисциплін включають необхідність опанування соціальними навичками (soft skills) в якості базового компонента професійної компетентності психолога. ЕГ вважає, що ця ОП повноцінно забезпечує набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійна кваліфікація за цією ОП надаватися не може так як це ОП початкового освітнього рівня, тому ЕГ не проводила детальний аудит такої відповідності. Проте ОП в основному враховує вимоги професійного стандарту “Практичний психолог закладу освіти”, введений наказом Мінекономіки від 24.11.2020 року № 2425 у контексті компетентностей та результатів навчання, які передбачено досягти. Наприклад, фахова компетентність зазначеного стандарту А.Здійснення психологічної профілактики досяжна через ОК “Психологічний супровід осіб з ООП”; Б. Здійснення психологічної просвіти щодо психологічного благополуччя та психічного здоров’я - через ОК “Організація діяльності психологічної служби”; “В. Здійснення психологічної діагностики” та Г. “Надання психологічної допомоги за запитом та /або відповідно до виявленої потреби в такій допомозі” - через ОК “Психодіагностика та психокорекція”. Відповідність професійному стандарту “Практичний психолог (соціальна сфера)”, введений наказом Мінекономіки від 03.02.2021 року № 211 у контексті результатів навчання за ОП та вимогами зазначених стандартів забезпечується на базовому рівні компетентностей, які можливо досягти вивчаючи засадничі дисципліни: “Загальна психологія”, “Психологія особистості”, “Вікова та педагогічна психологія”, “Соціальна психологія” та ін.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Розробники освітньої програми / гарант самостійно визначають розподіл видів аудиторних годин фактичного навантаження при розробці навчальних планів для здобувачів, враховуючи специфіку ОК, її місце, значення в реалізації освітньої програми, після чого навчальний план підлягає затвердженню у встановленому порядку. Кількість аудиторних годин для здобувачів регулює “Положення про організацію освітнього процесу студентів в УДПУ” [<https://cutt.ly/19AOUmS>], “Положення про європейську кредитно-трансферну систему навчання в УДПУ” [<https://cutt.ly/w9ASDpo>], “Положення про самостійну роботу здобувачів вищої освіти в УДПУ” [<https://cutt.ly/79AS87r>]. Кількість аудиторних годин на 1 кредит за “Положенням про організацію освітнього процесу студентів” встановлено на рівні 14 год. Час, відведений для самостійної роботи, знаходиться в межах від 1/3 до 2/3 загального обсягу навчального часу, відведеного для вивчення ОК. Мінімальний обсяг ОК - 3 кредити. Опитування [<https://cutt.ly/Q9ADEзу>] не передбачає визначення позиції здобувачів щодо обсягу часу через Запитання “Чи надається Вам інформація щодо співвіднесення обсягу освітнього компоненту з фактичним навантаженням (включно з самостійною роботою)?” стосується лише інформативного компоненту; студенти можуть лише висловити свою позицію у запитанні “Ваші пропозиції щодо удосконалення процесу формування індивідуальної освітньої траєкторії студентів”. ЕГ рекомендує вдосконалити це запитання щоб уможливити прямий обернений зв'язок для визначення позиції здобувачів стосовно розподілу фактичного навантаження. За результатами інтерв'ю позиція здобувачів визначається на підставі оберненого зв'язку здобувачів з гарантом та викладачами. На підставі аналізу опитування та інтерв'ю із здобувачами ЕГ прийшла до висновку, що більшість здобувачів задоволені наявним розподілом годин і не вважають себе пере- або недовантаженими. Таким чином розподіл аудиторних годин відповідає внутрішнім локальним актам та уможливує досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Високий пріоритет вивчення іноземної мови - передбачається вивчення у кожному семестрі загальним обсягом 9 кредитів; чітка артикуляція можливих до опанування соціальних навичок у силабусах ОК, що надає можливість здобувачам ознайомитись з доступними до опанування соціальними навичками при вивченні кожного ОК розширюючи можливості розвитку індивідуальної освітньої траєкторії.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ОП має у структурі ОК “Виробнича практика”, назва якої є традиційно застарілою й маючи діагностико-корекційне спрямування не повністю відповідає її змісту; завдання практики можуть бути занадто складними для здобувачів початкового рівню освіти у контексті підготовки та реалізації індивідуальних корекційних занять; наявне анкетування не передбачає збору інформації щодо задоволеності здобувачів розподілом аудиторних годин та годин самостійної роботи. Рекомендації: при наступному перегляді ОП у 2023 році - змінити назву ОК “Виробнича практика” таким чином, щоб вона більш повно відповідала її цілям і змісту й спростити перелік її завдань: виключити вимогу підготовки трьох індивідуальних корекційних занять; до початку наступного циклу опитувань здобувачів у 2023 році відділом з питань акредитації, ліцензування та якості освіти - вдосконалити анкету таким чином, щоб уможливити збір необхідної інформації про задоволеність здобувачів розподілом аудиторних годин та годин самостійної роботи.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Експертною групою було встановлено, що ОП та освітня діяльність за цим критерієм повністю відповідає вимогам підкритеріїв: 2.1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонент відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти, 2.2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання; 2.3. Зміст ОП відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності 053 Психологія; 2.4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством. 2.6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям. Соціальні навички здобуваються здобувачами як під час участі у різноманітних заходах, так і протягом вивчення дисциплін завдяки застосуванню завдання-орієнтованому підходу; 2.8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Додатковою перевагою ОП є те, що вона приділяє значну увагу вивченню іноземної мови й забезпечує дійсно широкі можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Часткова відповідність зафіксована за підкритерієм 2. 5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Експертна група зауважує на застарілу назву ОК “Виробнича практика” й високу складність завдань практики для здобувачів рівня “молодший бакалавр”. Експертна група вважає, що зазначені рекомендації, за умови їх врахування, можуть бути імплементовані ОП у короткий термін. Таким чином освітня діяльність за цією програмою в цілому відповідають Критерію 2 з невеликими, які не несуть системного характеру і таким чином не здійснюють негативного впливу на якість реалізації ОП, яка повноцінно забезпечує можливість досягнення зазначених програмних результатів навчання, що і обумовлює рівень В за цим критерієм.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому розміщені на офіційному web-порталі Уманського державного педагогічного університету у вкладці “Вступникам”. В розділі “Приймальна комісія” представлено нормативні документи, правила прийому на навчання, програми вступних випробувань, освітні програми, сертифікати про акредитацію освітніх програм, інформація про вартість навчання, рейтингові списки вступників та накази про зарахування [<https://cutt.ly/kziLYY6>]. У розділі “Вступна кампанія” знаходиться інформація про день відкритих дверей, особливості реєстрації на НМТ та МТНК, курси підготовки до ЗНО, календар вступника, програми академічної мобільності, он-лайн анкети для реєстрації на персональну екскурсію та он-лайн консультацію про особливості вступної кампанії [<https://cutt.ly/JziCoSJ>]. На базі УДПУ створено освітні центри “Крим - Україна” та “Донбас - Україна” [<https://cutt.ly/aziNkC9j>], детальна інформація про алгоритми вступу та складання державних іспитів для абітурієнтів з тимчасово окупованих територій та лінії розмежування наведена в “Порядку прийому для здобуття вищої освіти осіб, які перебувають на тимчасово окупованій території та території населених пунктів на лінії розмежування в УДПУ” [<https://cutt.ly/XziNYrc>]. Додаткова інформація про умови вступу розміщена на сайті факультету соціальної та психологічної освіти у вкладці “Вступ” [<https://cutt.ly/ZziNGNqj>], де представлена інформація про правила прийому, програму вступних випробувань для ОП різного рівня та розміщено контакти для консультативної допомоги абітурієнту. В ході проведення експертизи встановлено, що, оприлюднені на сторінці Приймальної комісії, яка діє на підставі “Положення про приймальну комісію Уманського державного педагогічного університету” [<https://cutt.ly/kziBLNI>]. Правила прийому у 2022 році для абітурієнтів [<https://cutt.ly/UziMOWfj>] є чіткими, прозорими, доступними для розуміння та не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Відповідно до “Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини” [<https://cutt.ly/kziMLBfj>] вступ на навчання за початковим рівнем вищої освіти молодший бакалавр “Психологія” відбувається на основі повної загальної середньої освіти за результатами національного мультипредметного тесту з української мови (перший предмет) та, визначеного Правилами прийому, іншого предмету (другий предмет), або за результатами зовнішнього незалежного оцінювання 2019-2021 років з двох конкурсних предметів (у будь-яких комбінаціях) та за результатами розгляду мотиваційних листів в передбачених Правилами прийому на навчання випадках. Розгляд та рейтингування мотиваційних листів здійснюють члени фахових атестаційних комісій відповідної спеціальності, до роботи яких долучаються члени фахової атестаційної комісії з української мови та літератури. Варто відмітити, що в окремому розділі Правил зазначено перелік акредитованих та неакредитованих ОП ЗВО і у разі подання документів на неакредитовані освітні програми, зокрема ОП молодшого бакалавра “Психологія” відбувається ознайомлення абітурієнта з частиною шостою статті 7 Закону України “Про вищу освіту”, що фіксується в письмовому повідомленні щодо

поінформованості про відсутність акредитації та підтверджується особистим підписом вступника під час подання заяви у паперовій формі.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В УДПУ є чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання в програмах академічної мобільності, що підкріплено відповідними нормативними документами, які оприлюднені на сайті ЗВО: “Положення про організацію навчального процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини” [<https://cutt.ly/p3i1juK>]; “Положення про європейську кредитно-трансферну систему навчання в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини” [<https://cutt.ly/03i1CBg>]; “Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини” [<https://cutt.ly/e3ioqfJ>]. В УДПУ реалізуються такі проекти академічної мобільності, як “Mobile+3”, “Erasmus+”, “Mevlana”, “Stipendium Hungaricum”, а також програми подвійного дипломування [<https://cutt.ly/K3iXZfo>], проте на зустрічі з представниками структурних підрозділів, було з’ясовано, що відсутність програм, які відповідають змісту ОП молодшого бакалавра у зарубіжних закладах вищої освіти не дозволяє реалізовувати на ОП молодшого бакалавра “Психологія” програми міжнародної академічної мобільності (Ільницька К.С.). У ході проведення акредитаційної експертизи не було встановлено фактів міжнародної та національної академічної мобільності здобувачів освіти за ОП молодшого бакалавра “Психологія”.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В Уманському державному педагогічному університеті визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регламентується “Порядком визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини” [<https://cutt.ly/93io2WP>]. Для визнання результатів неформальної освіти здобувач подає заяву та декларацію про навчання, щодо якого подається заява, строк розгляду заяви та супровідних документів складає до 10 робочих днів, за результатами аналізу та підтвердження факту неформальної освіти на факультеті створюється предметна комісія, яка визначає обсяг та методи демонстрації та вимірювання результатів навчання з урахуванням їх специфіки. Заявнику надається до 2 тижнів для підготовки до проведення оцінювання, після чого проводиться засідання предметної комісії за участі представника студентського самоврядування та заявника, на якому приймається рішення про зарахування кредитів ЕКТС відповідного освітнього компоненту. Експертна група з’ясувала, що здобувачі знають, яким чином може відбуватися таке визнання. Згідно Відомостей про самооцінювання у 2021 р. було визнано результати неформальної освіти та зараховано їх у виконання окремих завдань відповідних ОК у 8 здобувачів, у 2022 р. - у 7 здобувачів освіти. На ОП молодший бакалавр “Психологія”, згідно з атестаційними листами, наданим на запит ЕГ, у 2022р. було визнано результати неформальної освіти та було зараховано студентам Бубирьовій Є.Л. 6 год, Конюченко О.В. та Прагуза Н.В. по 2 год ОК “Психологія особистості”, Прагуза Н.В. – 8 год ОК “Психологія спілкування”, Ковальчук Д.С. та Коноплянко Є.В. по 2 год ОК “Вікова та педагогічна психологія”.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Широкий спектр інформування вступників про умови вступу на освітню програму: інформативний сайт приймальної комісії, можливість контакту через соціальні мережі, можливість реєстрації на індивідуальну он-лайн консультацію з фахівцями ПК, можливість звернення за консультативною допомогою в деканат; наявність чіткої процедури визнання та зарахування результатів навчання у вигляді окремих видів навчальної роботи певного освітнього компоненту й активне залучення студентів до програм неформальної та інформальної освіти: у 2021 році 8, у 2022 році - 7 здобувачів мають факти зарахування результатів неформальної освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Рекомендації: з метою покращення якості освіти та посилення ефективності наукових досліджень протягом 2023 р. гаранту й адміністрації факультету налагодити співпрацю із ЗВО України, в яких здійснюється підготовка за рівнем молодшого бакалавра спеціальності “Психологія” для реалізації національних програм з академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП “Психологія” повністю відповідає всім підкритеріям третього критерію: 3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти та на сайті Факультету; 3.2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми; 3.3. У УНПУ існують чіткі, зрозумілі та доступні правила визнання результатів навчання у рамках академічної мобільності, що підкріплено відповідними нормативними документами, досвіду участі здобувачів ОП молодший бакалавр “Психологія” у проектах академічної мобільності не було. 3.4. В УДПУ розроблено чіткий та зрозумілий порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, з яким здобувачі ОП ознайомлені. За 2021-2022 рр. визнано результати неформальної освіти та зараховано їх у результати навчання, передбачені відповідними ОК у 15 студентів. Слабких сторін не зафіксовано, проте ЕГ рекомендує запроваджувати національні програми академічної мобільності за ОП. Таким чином ЕГ зафіксувала відповідність вимогам Критерію 3 у повній мірі, проте ЕГ не зафіксувала ознак інноваційності та/або взірцевості за цим критерієм. Зазначене обумовлює рівень В за цим критерієм.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

ЕГ встановлено, що освітній процес за ОП передбачає використання НПП різних форм і методів викладання відповідно до таких нормативних документів: “Положення про організацію освітнього процесу в УДПУ” [<https://cutt.ly/K9LpksF>], “Положення про робочу програму навчальної дисципліни” [<https://cutt.ly/V9Lp7u>], “Положення про си́лабус навчальної дисципліни” [<https://cutt.ly/M9LpyYN>], “Положення про дистанційне навчання” [<https://cutt.ly/f9LpEoZ>]. Систему дистанційного навчання впроваджено на інформаційній платформі Moodle [<https://dls.udpu.edu.ua>]. На зустрічі з НПП було підтверджено, що інформація щодо розкладу, критеріїв оцінювання та форм контролю висвітлена у системі дистанційного навчання, а також доноситься до студентів на першому занятті кожного ОК, що було підтверджено студентами. Також було підтверджено, що висвітлені у таблиці з ВСО методи навчання, які включають як традиційні, так й інноваційні дійсно застосовуються у навчальному процесі. Педагогічний профіль закладу й наявність широкого кола власних наробок у сфері педагогіки вищої школи сприяє широкому застосуванню ряду різноманітних й новітніх методів навчання, таких, як: метод проєктів, інтерактивні методи навчання, лекція-дебати, лекція-презентація, лекція-тренінг, лекція із застосуванням аналізу конкретних психолого-педагогічних ситуацій, інтерактивний метод “дебати”, кейс-стаді, інтерактивний метод “1 – 2 – 4 – разом”, інтерактивний метод “робота в малих групах”, інтерактивний метод “асоціативно-семантичний малюнок”, інтерактивний метод “займи позицію”, інтерактивний метод “рефлексійне коло” та інші. Застосовані форми та методи навчання дозволяють досягти заявлених в ОП цілей та ПРН, ґрунтуються на принципах академічної свободи. Цілі, очікувані ПРН, методи навчання та методи оцінювання представлені у робочих програмах [<https://cutt.ly/79LbNss>]. На ОП проводяться анонімні опитування здобувачів щодо задоволеності здобувачів організацією навчального процесу [<https://cutt.ly/89LmPs7>]. Результати опитувань демонструють високий рівень задоволеності здобувачів організацією та якістю навчання. Під час фокус-груп здобувачі підтвердили факт участі і зазначили, що станом на даний момент вони цілком задоволені методами навчання. Здобувачі відзначили задоволеність можливістю формувати індивідуальну траєкторію навчання, відсутність конфліктних ситуацій із викладачами.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі си́лабуса або в інший подібний спосіб).

Констатуємо, що у ЗВО усім учасникам освітнього процесу надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання (з'ясовано під час зустрічі із здобувачами). Інформація про обов'язкові та вибіркові освітні компоненти представлена у формі програм та си́лабусів, які розміщені на сторінці кафедри у вкладці “Акредитація”, студенти мають до них вільний доступ [<https://cutt.ly/eBloVoo>]. Виконання та захист курсових робіт на ОП врегульовано “Положенням про курсові роботи” [<https://cutt.ly/s9LYFEV>]. Самостійна підготовка на ОП врегульована “Положенням про самостійну роботу” [<https://cutt.ly/X9LUFvN>]. Си́лабуси містять опис курсу, тематичний зміст курсу, перелік компетентностей та програмних результатів навчання у форматі “Яких результатів можна досягнути?”, “Як можна використати набуті знання та уміння?”, літературу до курсу, опис політики оцінювання. Позитивною практикою, яку відмітила ЕГ є артикуляція soft skills у си́лабусах. Водночас, у наданих на запит методичних матеріалах до ОК “Психологія особистості”: “Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти за початковим

(короткий цикл) рівнем з дисципліни “Психологія особистості” передбачають розділ “Методичні рекомендації до виконання завдань для самостійної роботи” обсягом лише 1,5 сторінки який містить лише короткий перелік видів діяльності й не вирішує задачу надання детальних інструкцій та методичних рекомендацій для виконання самостійної роботи з ОК. Перелік літератури, який зазначено у силабусах та робочих програмах оперує в основному сучасними джерелами у форматі статей чи посібників, проте основна література за ОК “Психодіагностика та психокорекція” не містить жодного фундаментального підручника із психодіагностики (наприклад таких вітчизняних авторів як: Бурлачук Л.Ф., Корольчук М.С., Галян І.М.). Одне з п’яти основних рекомендованих джерел з ОК “Історія психології” хоч і є закордонною індексованою публікацією, проте за назвою та описом не стосується історії психології (Osodlo V., Perepeliuk T., Osadcha L., Hrynova N. Features of self-realization of the subject in a military-professional activity. Edición Especial. Opción. Universidad del Zulia. Venezuela. 2019. Vol. 35. P. 429-445). ЕГ рекомендує викладачам зазначених ОК виправити недоліки у робочих програмах / силабусах / методичних рекомендаціях. Завідувачу кафедри і гаранту проводити більш ретельний аудит зазначених документів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Констатуємо, що під час роботи експертної групи у ЗВО знайшло підтвердження те, що заклад забезпечує поєднання навчання і дослідження під час реалізації освітньої програми. Базовою компонентою ОП, що готує здобувачів до дослідницької роботи є ОК “Наукові дослідження в психології”. Застосовувані НПП методи навчання (наприклад частково-пошуковий метод, вивчення кейсів, метод ситуаційного аналізу, створення ситуації пізнавальної новизни включають дослідницький компонент у опанування ПРН від час вивчення ОК. Практично дослідницькі навички реалізуються під час написання курсової роботи. Окремі здобувачі вищої освіти за ОП приймають участь у науковій діяльності ЗВО, про що свідчить участь здобувачів ОП у таких конференціях, як: “Актуальні питання психології: теорія, методика, практика» (Славінська С.Р., Сузанська І. О., Титаренко Л. Р.), “Наукові психологічні дослідження і розробки молодих вчених”, “Теорія та практика психокорекції особистості” (Никоненко Р. П., Славінська С. Р.), “Наукові психологічні дослідження і розробки молодих вчених”, “Проблеми та перспективи соціальної роботи та психології в умовах війни” (Руда Е.П.) та інші. Окрім того, здобувачка ОП В.Правдіна залучена до реалізації грантового проекту “Вчимося разом чути і долати соціальну ізоляцію”. Однак переважна кількість - це конференції УДПУ. ЕГ рекомендує залучати здобувачів й до заходів, які організуються іншими закладами. Також забезпечує поєднання навчання і дослідження участь здобувачів у науковому товаристві студентів та аспірантів [<https://cutt.ly/c98r8iV>]. У закладі функціонують науково-дослідні центри [<https://cutt.ly/D98tRXj>]. Інформація про заплановані УДПУ наукові заходи як й інша інформація, пов’язана з наукою - оприлюднюються у Науковому порталі [<https://cutt.ly/498rhTX>]. Сторінка факультету соціальної та психологічної освіти має окремий розділ, що присвячено науковій роботі [<https://cutt.ly/E98rByf>].

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Зміст освітніх компонентів ОП оновлюється завдяки постійній участі науково-педагогічних працівників кафедр факультету психології в тренінгах, вебінарах, стажуваннях, конференціях, виконання держбюджетних тем: “Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами засобами інклюзивного туризму” (державний реєстраційний номер: 0119U103978) та “Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами засобами інклюзивного туризму” (державний реєстраційний номер: 0119U103978). Вичерпний перелік змін, які було внесено у робочі програми ОК за матеріалами публікацій НПП представлено на окремій сторінці [<https://cutt.ly/A98u1tj>]. ЕГ підтверджує надану інформацію. Проте недоліком є те, що використані у оновленні робочих програм та силабусів новітні джерела (публікації) не відображено у списках рекомендованих джерел всіх ОК. Наприклад: стаття з назвою “Теоретичний аналіз проблеми креативності у контексті творчого характеру” відсутня у рекомендованих джерелах РП ОК “Наукові дослідження в психології”, а дисертаційне дослідження Поліщук О.Р. “Формування соціально-психологічної готовності старшокласників до вступу до закладів вищої освіти” відсутнє у переліку рекомендованих джерел за ОК “Вступ до спеціальності”.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Стратегія інтерналізації освітньої діяльності УДПУ зазначено у Концепції [<https://cutt.ly/698k6Io>]. Розділ сайту “Міжнародна співпраця” [<https://cutt.ly/L98vz9p>] інформує стосовно міжнародних програм закладу [<https://cutt.ly/L98vz9p>]. Інтерналізація професійної та наукової діяльності за ОП здійснюється у контексті діяльності НПП через участь у закордонних підвищеннях кваліфікації, участі у грантових проєктах, написанні закордонних публікацій. Здобувачі ОП залучено до участі в конференціях (з міжнародною участю), реалізації міжнародних проєктів: “Toy Therapy Room”, “Хібукі-терапія”, “Культурно-рекреаційно-туристична Черкащина: інклюзивно-соціальна 3D-карта”, участі у тренінгу “Активні громадяни”, реалізації гранту від Британської Ради “Вчимося разом чути та долати соціальну ізоляцію”. “Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу” [<https://cutt.ly/998vgJt>] регулює організацію академічної мобільності у закладі, проте факти участі здобувачів вищої освіти за цією ОП у програмах міжнародної академічної мобільності

відсутні. Здобувачі проінформовані про можливість участі у академічній мобільності та програмах подвійного диплому на вищих рівнях освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Проведення ОП відповідає принципам студентоцентрованого підходу; реалізація ОП відбувається за допомогою новітніх інтерактивних методів та форм: “дебати”, “1 – 2– 4 – разом”, “робота в малих групах”, “асоціативно-семантичний малюнок”, “займи позицію”, “рефлексійне коло” та інші; ОП реалізує поєднання навчання і досліджень залучаючи здобувачів до виконання міжнародних проєктів, зокрема: “Toy Therapy Room”, “Хібукі-терапія”, “Культурно-рекреаційно-туристична Черкащина: інклюзивно-соціальна 3D-карта”.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Недоліки оформлення списку джерел у РПНД ОК: відсутність фундаментальних вітчизняних праць (підручників) у рекомендованих джерелах певних РПНД ОК (наприклад “Психодіагностика та психокорекція”), наявність у списку літератури джерел, які не стосуються предметної галузі дисципліни (наприклад “Історія психології”), не всі роботи, які були задекларовані як підстава для оновлення змісту ОК відображені у списку рекомендованих джерел (наприклад “Наукові дослідження в психології”); методичні рекомендації до виконання завдань для самостійної роботи не надають детальних методичних вказівок та інструкцій щодо виконання самостійної роботи (наприклад “Психологія особистості”). Рекомендації: викладачам зазначених ОК виправити вказані недоліки у оформленні списку джерел при перезатвердженні РПНД, завідувачам кафедр та навчально-методичному відділу покращити аудит робочих програм; деталізувати вимоги до виконання самостійної роботи (варіанти й види завдань, терміни виконання, умови задачі завдань, критерії виконання й оцінювання) у “Положенні про самостійну роботу”. Вдосконалення вимог до написання методичних рекомендацій до виконання самостійної роботи може бути виконано науково-методичним відділом і винесено до розгляду вченою радою до кінця 2го кварталу 2023р.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Враховуючи всю цілісність проаналізованих та визначених фактів, їх змісту у межах критерію ЕГ прийшла до висновку про те, що ОП та освітня діяльність за цією програмою в цілому відповідають визначеному критерію. Зафіксована повна відповідність підкритеріям 4.1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи; 4.3.Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми. 4.5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти. Часткова відповідність зафіксована за підкритеріями 4.2.Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб); 4.4.Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. Враховуючи голістичний підхід ЕГ вважає, що недоліки, зафіксовані за зазначеними підкритеріями не мають фундаментального характеру, а заклад має ресурси для їх швидкого усунення. Зазначене обумовило рівень В за цим критерієм.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується “Положенням про організацію освітнього процесу...” <https://cutt.ly/VZaczEh>, “Положенням про дистанційне навчання” [<https://cutt.ly/jzactPm>], “Положенням про контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти” [<https://cutt.ly/NzahBsg>], “Положенням

про робочу програму” [https://cutt.ly/e3acZM1], “Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії” [https://cutt.ly/O3ac45n], “Положенням про курсові роботи” [https://cutt.ly/Q3avQtZ]. Студенти, які вступили на навчання отримують доступ до всіх ОК ОП на платформі електронного навчання Moodle, що було наглядно продемонстровано на відеозустрічі. На сторінці ОК здобувач може ознайомитись з силабусом, навчально-методичним забезпеченням лекцій та семінарів, формами контролю та критеріями оцінювання різних форм навчальної діяльності ОК для студентів денної форми навчання. Зі слів гаранта, для оцінювання результатів навчання студентів заочної форми викладач збільшує кількість балів за виконання завдань тих занять, які відбуваються згідно з навчальним планом, критерії оцінювання для студентів заочної форми навчання в робочих програмах не представлені. Під час зустрічей з НПП кафедри психології та зі студентами з'ясовано, що детальну інформацію про форми контролю здобувачі дізнаються безпосередньо від викладача та з системи електронного контролю. Контрольні заходи ОК проводяться у вигляді поточного, проміжного, модульного та семестрового контролю. Згідно “Положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень ЗВО в УДПУ” підсумковий семестровий залік передбачає оцінку засвоєння знань на підставі результатів поточного контролю, а на підсумковий семестровий іспит відводиться не більше 10% від загальної кількості балів і зазначено “якщо здобувач не з'явився на екзамен, у відомість ... вноситься кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти за результатами поточного контролю”, а в “Положенні про організацію освітнього процесу” вказано “здобувач, який не з'явився на іспит без поважних причин вважається таким, який отримав незадовільну оцінку”. На зустрічі зі студентами та науково-педагогічними працівниками було з'ясовано, що результати оцінювання навчальних досягнень студента у більшості випадків зараховуються без проведення семестрового іспиту, якщо студент погоджується на виставлення оцінки, що відповідає результатам поточного контролю. ЕГ рекомендує виправити цю колізію у внутрішніх локальних актах. Поважаючи право закладу автономно визначати політики оцінювання ЕГ також вважає, що у такій системі іспит не виконує покладеної на нього контрольної функції й рекомендує змінити положення щодо оцінювання таким чином, щоб зробити екзамен обов'язковим для всіх здобувачів. Зауваження за результатами попередньої акредитаційної експертизи частково враховані, зокрема в РП представлено вимоги до завдань самостійної роботи та критерії їх оцінювання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарту вищої освіти України для рівня вищої освіти молодший бакалавр спеціальності 053 Психологія немає. На освітній програмі передбачено проведення підсумкової атестації у вигляді атестаційного екзамену для визначення теоретичної і практичної підготовки випускника до виконання професійних завдань. За результатами попередньої акредитаційної експертизи ГЕР зазначила недоліки в програмі підсумкової атестації, які були враховані у редакції програми підсумкової атестації від 24.12.2021 р., а саме: описано процедуру проведення атестаційного іспиту, критерії оцінювання відповіді, включено до білету екзамену розв'язання практичного завдання та включено в програму підсумкової атестації питання обов'язкових ОК (“Загальна психологія”, “Вікова психологія”, “Психологічна служба в системі освіти”) [https://cutt.ly/N3sZRjq]. Діюча програма атестаційного екзамену затверджена у грудні 2022 р. [https://cutt.ly/f3gIIE3]. У 2022р. в програму з урахуванням фокусу ОП на психологію інклюзії було внесено зміни в переліку ОК, питання яких включені в програму підсумкової атестації (“Загальна психологія”, “Психодіагностика та психокорекція”, “Психологічні основи інклюзії”), перелік програмних компетентностей було оновлено, відповідно до змін в ОП. Схвалюючи зазначені модифікації та підтримуючи їх експертна група зауважує, що винесені на атестацію освітні компоненти, згідно ОП, формують 4 загальних компетентності (ЗК1, ЗК2, ЗК4, ЗК5) з 9, передбачених ОП, 6 фахових компетентностей з 9 передбачених ОП (ФК1, ФК2, ФК4, ФК5, ФК6, ФК 8, ФК9), 7 програмних результатів навчання з 12 передбачених ОП (ПРН1, ПРН2, ПРН5, ПРН6, ПРН9, ПРН10, ПРН12). У експертів є сумніви стосовно можливості повноцінно встановити відповідність рівня набутих результатів навчання здобувачів вимогам ОП наявною програмою підсумкової атестації. ЕГ рекомендовано розширити програму атестаційного іспиту, що сприятиме збільшенню якості та об'єктивності проведення підсумкової атестації. Атестаційний іспит передбачає відповідь студента на 2 теоретичних запитання та вирішення практичного завдання білету. Оцінювання результатів відбувається згідно наведених в програмі, критеріїв оцінювання за стобальною шкалою відповідно до вимог ЄКТС.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів та порядок розгляду апеляцій регламентуються “Положенням про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини (нова редакція)” [https://cutt.ly/V3aczEh], та “Положенням про контроль та оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини” [https://cutt.ly/N3axBsg]. Об'єктивність екзаменаторів, можливість оскарження результатів навчання, врегулювання конфліктних ситуацій, дотримання етичних принципів, запобігання корупції та дотримання академічної доброчесності регламентуються такими документами як: “Кодекс академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини” [https://cutt.ly/A3sxTdm]; “Етичний кодекс науково-педагогічних та педагогічних працівників Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини” [https://cutt.ly/P3scWCc], “Положення про групу сприяння академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини”

[<https://cutt.ly/v3sxuiY>], “Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини” [<https://cutt.ly/93dewFA>], “Положення про комісію з оцінки корупційних ризиків та моніторингу виконання антикорупційної програми Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини” [<https://cutt.ly/O3slmpr>], “Пам’ятка про попередження профілактики корупційних правопорушень в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини” [<https://cutt.ly/h3slwPm>]. У нормативних документах наведено перелік антикорупційних заходів, обов’язки працівників університету у зв’язку із запобіганням і протидією корупції у його діяльності, застосування заходів реагування щодо виявлених фактів корупційних або пов’язаних з корупцією правопорушень в університеті. На зустрічах було з’ясовано, що учасники освітнього процесу мають можливість повідомити про порушення професійної етики куратора групи, гаранта ОП, надіслати анонімне чи не анонімне повідомлення у “Скриньку довіри”, яка розміщена на сайті факультету або безпосередньо звернутися до юриста університету за допомогою. Студенти обізнані про можливість надіслати скаргу. За результатами опитування про якість організації зимово-екзаменаційної сесії 100% здобувачів вважають оцінювання об’єктивним й не стикались з випадками хабарництва з боку викладачів, поінформовані про процедури повторного проходження контрольних заходів, оскарження результатів та врегулювання конфліктних ситуацій, 69,3% опитуваних відмічають зростання об’єктивності викладачів [<https://cutt.ly/p3sLq8Q>]. Досвіду врегулювання конфліктів чи скарг на необ’єктивність оцінювання, корупційних порушень на ОП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У УДПУ політика і стандарти дотримання академічної доброчесності визначені “Кодексом академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини” [<https://cutt.ly/A3sxTdm>]; “Етичним кодексом науково-педагогічних та педагогічних працівників Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини” [<https://cutt.ly/P3scWCc>], “Положення про групу сприяння академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини” [<https://cutt.ly/v3sxuiY>], “Методичними рекомендаціями для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності” [<https://cutt.ly/L3sXK28>]. Сторінка “Академічна доброчесність” розміщена на сайті ЗВО і в розділі “Якість освіти”, в “Науковому порталі” і на сайті факультету й містить нормативні документи та рекомендації. На факультеті популяризації поняття та змісту академічної доброчесності серед здобувачів освіти та академічної спільноти відбувається шляхом наукового стажування, проведення тренінгів, роз’яснювальних бесід, навчально-методичних семінарів, участі в проєкті “Академічна доброчесність як складова якості освітнього процесу в умовах ЗВО”, інтерактивного студентського заходу, результатом якого стала розробка “Кодексу академічної доброчесності очима студентів” та організації конкурсу “Академічна доброчесність: данина моді чи життєва необхідність”. УДПУ з 01.06.2020 р. було укладено договір з ТОВ “Антиплагіат” для впровадження сучасних технічних засобів (система UNICHECK) в організацію освітнього процесу та сприяння академічної доброчесності шляхом виявлення ознак плагіату [<https://cutt.ly/d3s9NHo>]. Регламентування послідовності перевірки кваліфікаційних робіт здобувачів визначається у “Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату в УДПУ” [<https://cutt.ly/S3s3Szf>]. Процедура проходження перевірки на наявність порушення академічної доброчесності у навчально-методичних та наукових працях науково-педагогічних працівників у цьому положенні не наведена. На зустрічах з викладачами кафедри було встановлено, що вони обізнані з поняттям академічної доброчесності, приймають участь в факультетських заходах з популяризації академічної доброчесності, але не могли описати експертній групі процедуру перевірки текстів на наявність неправомірних запозичень. На зустрічі з студентами було з’ясовано, в загальному вони знають про важливість академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Загальні форми контрольних заходів дозволяють встановити досягнення здобувачем результатів освіти за окремою освітньою компонентою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Наявні процедурні колізії у внутрішніх локальних актах: “Положення про контроль та оцінювання навчальних досягнень” та “Положення про організацію освітнього процесу”; відсутні критерії оцінювання навчальних досягнень для студентів заочної форми навчання; необов’язковість екзамену не дозволяє виконувати ним контрольних функцій; процедури дотримання академічної доброчесності НПП фрагментовані у різних локальних актах ЗВО: “Кодекс академічної доброчесності”, “Етичний кодекс науково-педагогічних та педагогічних працівників”, “Положення про групу сприяння академічної доброчесності. Рекомендовано: виправити процедурні колізії у внутрішніх регулятивних документах закладу: узгодити “Положення про контроль та оцінювання навчальних

досягнень” та “Положення про організацію освітнього процесу”; зробити екзамен як форму підсумкового контролю засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр обов'язковим для всіх здобувачів. Зазначені зміни, за умови врахування рекомендації можуть бути підготовлені Навчально-методичним відділом і затверджені до кінця навчального року. Розробити та оприлюднити в РПНД критерії оцінювання навчальних досягнень для студентів заочної форми навчання - при наступному затвердженні РПНД у 2023 році. Для збільшення якості встановлення відповідності результатів навчання вимогам ОП - розширити перелік ПРН, які охоплюються програмою підсумкової атестації - групою розробників внести зміни у відповідне методичне забезпечення для здобувачів при черговому перегляді ОП у 2023 р. Удосконалити нормативні документи: унормувати прозору процедуру перевірки щодо дотримання академічної доброчесності наукових та навчально-методичних праць науково-педагогічних працівників у контексті деталізації процедур технічної перевірки, створення експертних комісій для перевірки текстів, процедур притягнення до відповідальності за порушення академічної доброчесності - групою сприяння академічної доброчесності до кінця 2022-2023 н.р.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ЕГ фіксує повну відповідність за підкритерієм 5.3. Правила проведення контрольних випробувань забезпечують об'єктивне оцінювання результатів навчання, нормативними документами ЗВО регламентуються порядок розгляду апеляцій, процедура врегулювання конфліктних ситуацій, оцінки корупційних ризиків та попередження корупційних правопорушень, за результатами опитування 100% здобувачів вважають оцінювання об'єктивним й не стикались з випадками хабарництва з боку викладачів, поінформовані про процедури повторного проходження контрольних заходів, оскарження результатів та врегулювання конфліктних ситуацій. Встановлено відповідність у значному ступені за підкритерієм 5.4. В УДПУ простежується налагоджена функціонуюча система популяризації й просвіти академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу, впроваджуються сучасні технічні засоби для виявлення плагіату, але процедури дотримання академічної доброчесності НПП фрагментовані у різних локальних актах ЗВО. ЕГ відмічає, що заклад вже здійснив суттєве удосконалення внутрішніх локальних актів, враховуючи досвід минулих акредитацій, що свідчить про вмотивованість до покращення. Частково відповідають підкритерію: 5.1. Форми проведення контрольних заходів та критерії оцінювання навчальних досягнень студента регламентовані нормативними положеннями ЗВО, студент дізнається про особливості проведення контрольних заходів та критерії оцінювання різних завдань ОК з РПНД, матеріалів на платформі Moodle чи безпосередньо від викладача. Виявлені під час експертизи колізії внутрішніх локальних актів є наслідком змін і вдосконалень локальних актів ЗВО й враховуючи наявну заліково-екзаменаційну практику жодним чином негативно не впливали на навчальний процес. Питання структури оцінювання іспиту є питанням внутрішньої автономії закладу й рішення було прийнято колективом, як було зазначено на зустрічі з начальником навчально-методичного відділу. Розуміючи і поважаючи це, ЕГ вважає це слабкою стороною й зазначає за необхідне вдосконалити систему оцінювання іспиту таким чином, щоб він був обов'язковим для всіх здобувачів; 5.2 На освітній програмі проводиться підсумкова атестація у вигляді атестаційного екзамену, до білету екзамену включено теоретичні запитання та практичне завдання, проте програма підсумкової атестації частково охоплює програмні компетентності, формування яких передбачено в ОП. Таким чином, незважаючи на певні недоліки у відповідності показників, враховуючи як голістичний підхід до оцінювання, так і вмотивованість до вдосконалення адміністрацією закладу ЕГ прийняла рішення щодо відповідності рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Інформація про академічну та професійну кваліфікацію викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми представлена в таблиці 2 “Зведена інформація про викладачів”. Викладання ОК здійснюють 15 науково-педагогічних працівників (14 штатних та 1 сумісник). З них 1 доктор наук, професор (6,7 %), 4 кандидати наук, доценти (80%), 2 викладачі, доктори філософії (13,3%). Експертною групою досліджено відповідність наукових та навчально-методичних публікацій змісту освітніх компонент: за останні 5 років, науково-педагогічні працівники, що реалізують ОП мають публікації, що близькі до змісту ОК, які вони викладають. Всі науково-педагогічні працівники, які забезпечують освітній процес за ОП, мають науковий ступінь та вчене звання відповідно до закріплених ОК. Сучасний науково-методологічний підхід до розробки та викладання освітніх компонентів забезпечується проходженням міжнародних (Павелків Р.В., Данилевич Л.А., Дуднік О.А., Гриньова Н.В., Чупіна К.О., Скус О.В., Корінчак Л.М., Стеценко В.П.) та вітчизняних (Павелків Р.В., Хлистує І.В., Байда С.П., Данилевич Л.А., Гриньова Н.В., Свиридчук О.В., Чупіна К.О., Поліщук О.Р., Скус О.В., Корінчак Л.М., Міщенко М.С.) стажувань за профілем ОП, участю у міжнародних наукових проєктах (Павелків Р.В., Чупіна К.О., Свиридчук О.В.). Павелків Р.В. є членом спеціалізованих вчених рад по захисту дисертацій та науковим керівником дисертаційних робіт. Павелків Р.В. та Свиридчук О.В. залучені до атестації наукових кадрів в якості офіційних опонентів. Викладачі групи

забезпечення долучаються до проведення Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідних робіт членів НЦ Мала академія наук України: входять до складу журі (Павелків Р.В., Хлисту І.В., Скус О.В.) та є науковими консультантами конкурсних робіт (Скус О.В.). Скус О.В. є членом засідання сектору вищої освіти Науково-методичної ради (Голова підкомісії 014-2 Середня освіта (суспільствознавство) та науково-методичної комісії з предметної освіти та спорту щодо розробки Стандартів вищої освіти, Павелків Р.В. приймав участь у складі експертних комісій по акредитації освітніх програм, Чупіна К.О., Поліщук О.Р. входять до реєстру експертів НАЗЯВО. За останні 5 років у 93% викладачів, що здійснюють забезпечення освітніх компонентів ОП є не менше 4 досягнень у професійній діяльності, визначених п.38 ліцензійних умов провадження освітньої діяльності МОН. Експертна група може зробити висновок, що академічна кваліфікація викладачів, які забезпечують викладання навчальних дисциплін на ОП, дозволяє здобути відповідні компетентності та досягнути програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників, призначення на які здійснюється на конкурсних засадах регулюється “Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Уманського державного університету імені Павла Тичини та укладання з ними трудових договорів (контрактів)” [<https://cutt.ly/Z3oIXNT>]. У цьому положенні описано конкурсні засади заміщення посад науково-педагогічних працівників, процедура проведення конкурсного відбору, процедура створення конкурсної комісії, особливості проведення конкурсу для різних категорій науково-педагогічних працівників та вимоги до претендентів на відповідну посаду. Конкурс на заміщення вакантної посади оголошується наказом ректора, оголошення про заміщення вакантної посади оприлюднюється на сайті ЗВО. Конкурсна комісія розглядає заяви претендентів на посаду та визначає відповідність здобутків претендента та поданих документів до закону України “Про освіту” та вимог конкурсу. Розгляд обрання за конкурсом на посади старших викладачів, викладачів, асистентів здійснюється з урахуванням рейтингової оцінки роботи [<https://cutt.ly/P3oJWVT>] та аналізу якості відкритого заняття [<https://cutt.ly/I3oHhyW>] на засіданнях кафедри та вченої ради факультету/навчально-наукового інституту, на посади доцента та професора – на засіданні кафедри, вченої ради факультету/навчально-наукового інституту та Вченої ради університету. Після проведення конкурсу укладається трудовий договір (контракт) строком від 1 до 5 років. Термін трудового договору (контракту) встановлюється за погодженням сторін, остаточне рішення щодо терміну трудового договору (контракту) приймає ректор університету. Процедури конкурсного добору дозволяють якісно формувати групу забезпечення для успішної реалізації освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Кафедра працює у тісному контакті із роботодавцями, залучаючи їх до організації окремих видів діяльності на ОП. На факультеті соціальної та психологічної освіти створена Рада роботодавців, діяльність якої регламентується “Положенням про раду роботодавців факультету” [<https://cutt.ly/s3oXUzq>]. До складу Ради роботодавців включено переважно зовнішніх стейкхолдерів: науково-педагогічних працівників ЗВО України, директори шкіл, соціальних та соціально-реабілітаційних центрів, представники адміністрації, громадських та благодійних організацій. Роботодавці залучені до обговорення та внесення змін до ОП, проходять опитування потреб ринку праці та співпраці [<https://cutt.ly/J3oKLxo>], результати якого представлені на сайті факультету. Під час зустрічі з роботодавцями було підтверджено їх долучення до обговорення змісту освітньої програми, опитувань, реалізації практик на освітній програмі, в організації та проведенні Всеукраїнських конференцій, науково-методичних та науково-практичних семінарів та до проведення спільних соціально-виховних заходів. На фокус-групі було висловлено готовність працевлаштовувати випускників ОП молодший бакалавр “Психологія” на посаду “Педагог-організатор” (Шубелко Н.) за умови продовження навчання на бакалаврському рівні шляхом запровадження елементів дуальної освіти у процесі підготовки здобувачів, що підтверджується планом роботи Ради роботодавців факультету на 2023 р. [<https://cutt.ly/i3pml4p>].

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Згідно відомостей самооцінювання представлених в табл. 2 Дудник О.А. має досвід практичної діяльності в галузі - досвід роботи на посаді психолога Чечельницької ЗОШ №2, Вінницької обл. Професор Павелків Р.В. є членом президії Всеукраїнського громадського об'єднання “Товариство психологів України”, доцент Байда С.П. є керівником Уманського відділення “Української асоціації сімейних психологів”, а доценти Данилевич Л.А., Дудник О.А., Гриньова Н.В., викладач Поліщук О.Р. є її дійсними членами, членами “Всеукраїнської асоціації Василя Сухомлинського” є доценти Данилевич Л.А., Дудник О.А., Гриньова Н.В., Савченко Н.В., Корінчак Л.М., викладач Міщенко М.С., громадської спілки “Національна психологічна асоціація” - доценти Данилевич Л.А., Дудник О.А., Чупіна К.О., Гриньова Н.В., викладачі Міщенко М.С., Поліщук О.Р. Доцент Свиридов О.В. являється членом “Міжнародної асоціації вчителів англійської мови як іноземної” та “Української асоціації дослідників освіти”. Доценти Скус О.В. та Стеценко В.П. є учасниками “Національної спілки краєзнавців”, доцент Савченко Н.В. – “Всеукраїнської асоціації наукових та практичних працівників технологічної освіти” та “Міжнародної асоціації

сучасної освіти, науки та культури”. Залучення до аудиторних занять фахівців галузі відбувається шляхом їх участі у проведенні майстер-класів та зустрічей з здобувачами освіти, проведення Літньої авторської школи глибинної психокорекції академіка НАПН України, доктора психол. н., проф. Яценко Т.С. для підвищення знань здобувачів освіти. Практичний досвід та професійні знання науково-педагогічних працівників кафедри використовуються при викладанні ОК, посилюють практичну складову відповідних ОК та сприяють урізноманітненню форм навчання.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Згідно положення про організацію освітнього процесу НПП мають право підвищувати кваліфікацію та проходити стажування не рідше одного разу на п'ять років та зобов'язані підвищувати професійний рівень, педагогічну майстерність та наукову кваліфікацію. Для викладачів існують програми міжнародної мобільності, зокрема УДПУ є учасником проектів “Mobile+”, “Mobile+2” та “Mobile+3”, програми Erasmus+, проекту “Модернізація педагогічної вищої освіти з використанням інноваційних інструментів викладання”, програми “Розвиток потенціалу вищої освіти”, проекту Британської Ради в Україні “Шкільний вчитель нового покоління”, співпраця з міжнародними освітніми та науковими закладами реалізується через участь у “Мережі університетів Чорного моря (BSUN)” та “Magna Charta Universitatum Observatory” [https://cutt.ly/s3pO76b]. Укладено угоди про співпрацю з 13 українськими партнерами, 50 міжнародними навчальними закладами, 8 міжнародними організаціями та партнерами [https://cutt.ly/W3pSmDP]. У 2021 року університет підписав договір про консорціум між: КЗ “Харківська гуманітарно-педагогічна академія”; Рівненським державним гуманітарним університетом; ДВНЗ “Донбаський державний педагогічний університет”; ДЗ “Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського”; Глухівським національним педагогічним університетом імені О. Довженка; Сумським державним педагогічним університетом імені А. С. Макаренка [https://cutt.ly/j3pSD2g], у 2022 році - з Львівським національним університетом імені І. Франка. Професійному розвитку викладачів сприяє діяльність на факультеті наукової школи проф. Сафіна О.Д. [https://cutt.ly/s3pPmB6] науково-дослідної лабораторії “Удосконалення майстерності майбутнього психолога імені А.І. Кагальняк” [https://cutt.ly/Y3pPBbx]. На факультеті створено “Науково-методичний центр професійного розвитку викладачів УДПУ” [https://cutt.ly/33pAgoq]. Згідно інформації, представленої на сайті, діяльність цього центру спрямована на створення системи неперервного професійного розвитку та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників університету, яка охоплює: школу професійного зростання молодих викладачів, науково-методичний семінар викладачів із досвідом, науково-методичний семінар завідувачів кафедр, курси підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та керівників заклад освіти. Згідно звітів, протягом 2020 р. та 2021 р. щороку було проведено по 4 заняття школи професійного зростання молодого викладача, по 4 заняття для викладачів із досвідом роботи понад 5 років, по 4 семінари з розвитку лідерства та управлінської компетентності для завідувачів кафедр. Зміст проведених занять за 2020р. та 2021 р. для окремої групи НПП ідентичний [https://cutt.ly/33pAgoq], за 2022 р. інформація відсутня. Для гарантів освітніх програм, з метою вдосконалення якості реалізації освітніх програм проводиться методичний семінар [https://cutt.ly/V3pARuH].

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

УДПУ стимулює розвиток викладацької майстерності та заохочує наукову роботу через процедуру рейтингу, що регулюється “Положенням про систему рейтингової оцінки діяльності науково-педагогічних працівників Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (нова редакція)” [https://cutt.ly/u3pFr4c], “Положенням про встановлення надбавок, доплат, премій працівникам Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (нова редакція)” [https://cutt.ly/Q3pFPWi], “Положенням про надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини за сумлінну працю, зразкове виконання службових обов'язків”, “Колективного договору між адміністрацією УДПУ та профспілковим комітетом Первинної профспілкової організації УДПУ на 2021-2025 роки” [https://cutt.ly/V3pGQnE]. Високий (75-100 балів) та достатній (35-75 балів) рівні рейтингової оцінки є підставою для матеріального і морального заохочення НПП, а низький (0-35 балів) рівень ефективності є підставою для попередження про неповну відповідність займаній посаді. На зустрічі з керівником та менеджментом ЗВО було з'ясовано, що результати рейтингової оцінки є підставою для матеріальних виплат, які за здійснюються при наявності фінансового ресурсу у ЗВО та для ініціювання нагородження грамотами та подяками обласної держадміністрації, МОН, Кабінету Міністрів, Верховної Ради, тощо. У 2021 році грамотою Черкаської обласної державної адміністрації було нагороджено викладачів кафедри психології Чупіну К.О., Поліщук О.Р., Міщенко М.С., у 2022 році – Горенко М. Стимулювання наукових досліджень та навчально-методичної роботи передбачає преміювання в розмірі посадового окладу за захист дисертації, за публікації у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus та Web of Science, за одержання ліцензії, патенту чи авторського свідоцтва викладач отримує премію у розмірі 25% посадового окладу, працівники, які підготували матеріали для проведення ліцензування спеціальності, акредитації освітньої програми отримують премію, що не перевищує 50% посадового окладу, а за підготовку матеріалів до отримання гранту працівник преміюється у розмірі 50 % посадового окладу за умови отримання гранту. За сумлінну працю і зразкове виконання посадових обов'язків педагогічний працівник отримує щорічну грошову винагороду у розмірі, що не перевищує посадовий оклад. За високі показники у навчальній, науковій та виховній роботі у 2022 р. були премійовані у розмірі посадового окладу доценти кафедри психології Данилевич Л.Д. та Шулик А.В. Нормативні документи щодо моральної і матеріальної підтримки науково-педагогічних працівників оприлюднені на сайті ЗВО у вільному доступі. На зустрічі з академічним персоналом було

виявлено, що викладачі кафедри обізнані про можливості матеріального та нематеріального заохочення й мають практику його отримання.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

У ЗВО створено Раду роботодавців, яка залучається до створення, оптимізації та реалізації ОП, практичні фахівці здійснюють забезпечення навчальних практик, проведення майстер-класів, конференцій, семінарів, тощо. Університет заохочує наукову та навчально-методичну роботу через процедуру рейтингового оцінювання – результати рейтингу враховуються для матеріального та морального заохочення НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Однотипні теми занять, що пропонуються “Науково-методичним центром професійного розвитку викладачів УДПУ”. Рекомендації: розмістити на сторінці “Науково-методичного центру професійного розвитку викладачів УДПУ” анонси та графіки проведення науково-методичних семінарів системи неперервного професійного розвитку для науково-педагогічних працівників; урізноманітнити теми занять центру з урахуванням особливостей організації навчального процесу та специфіки освітніх програм - до кінця 2022/2023 н.р..

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Академічна кваліфікація представників групи забезпечення освітніх компонентів на ОП дозволяє здобувачам освіти опанувати відповідні загальні та спеціальні компетентності та досягнути програмних результатів навчання. ЕГ встановила повну відповідність критерію 6 за підкритеріями: 6.1. Науково-педагогічні працівники, що реалізують ОП мають публікації, що близькі до змісту ОК, які вони викладають, всі науково-педагогічні працівники, які забезпечують освітній процес за ОП, мають науковий ступінь та вчене звання відповідно до закріплених ОК, 8 науково-педагогічних працівників, що забезпечують освітню діяльність за ОП пройшли міжнародні стажування, 11 викладачів підвищували кваліфікацію у вітчизняних ЗВО, 3 є учасниками міжнародних проєктів; 6.2. Процедури конкурсного відбору є прозорими та регламентуються відповідними положеннями; 6.3. Роботодавці безпосередньо, або через Раду роботодавців залучаються до обговорення та внесення змін до ОП; 6.4. 93,3% викладачів, що забезпечують ОК, є членами всеукраїнських професійних об'єднань за профілем ОП, професійні знання використовуються при викладанні ОК та для урізноманітнення форм навчальної діяльності; 6.5 У ЗВО укладено договори про проведення спільних заходів та підвищення кваліфікації з українськими та закордонними закладами вищої освіти та організаціями, на Факультеті створено “Науково-методичний центр професійного розвитку викладачів УДПУ”, але на сайті відсутня інформація стосовно планування чи проведення заходів у 2022 та 2023 роках; 6.6. У УДПУ передбачено заохочення викладачів за наукові та навчально методичні досягнення шляхом проведення рейтингової оцінки роботи, преміювання за захист дисертації, за публікацію у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Web of Science та Scopus, за отримання патенту чи авторського свідоцтва, за розробку та отримання проєктного гранту і підготовку матеріалів до ліцензування спеціальності чи акредитацію ОП. За 2021-2022 рр. за високі показники у роботі 4 викладачі отримали грамоти обласної державної адміністрації, 2 - були премійовані у розмірі посадового окладу. ЕГ не зафіксувала ознак інноваційності та/або візречості за цим критерієм. Зазначене обумовлює рівень В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час дистанційної акредитаційної експертизи ЕГ переконалася в наявності матеріально-технічних ресурсів, які в повному обсязі забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Гарант ОП повідомила ЕГ про достатній аудиторний фонд (8 аудиторій) за ОП. Відеодемонстрація матеріально-технічної бази підтвердила наявність навчальних приміщень, які оснащені всім необхідним мультимедійним обладнанням, зокрема комп'ютерами, проєкторами та екранами для проєкторів. НПП та здобувачі за ОП мають можливість

користуватися комп'ютерним класом в якому достатня кількість технічного обладнання для навчальної діяльності [https://cutt.ly/599U3nZ]. Під час відеоогляду ЕГ було показано Наукову бібліотеку УДПУ, яка включає в себе основне приміщення та 6 читальних залів. Всі приміщення бібліотеки оснащені необхідним мультимедійним обладнанням для навчальної та наукової роботи [https://cutt.ly/O9nzEfh]. В ЗВО наявний достатній бібліотечний фонд, який налічує 425 522 документів [https://cutt.ly/F9nkT1b]. Варто зазначити, що бібліотечний фонд ЗВО оновлюється свіжими надходженнями періодичних видань [https://cutt.ly/H99O95c]. Електронні ресурси бібліотеки доступні та безкоштовні для учасників освітнього процесу за ОП [https://catalog.udpu.org.ua]. Бібліотекар УДПУ Т.В. Григоренко поінформувала ЕГ про наявність електронного каталогу та його ретрокаталогізацію, що є позитивним фактором під час дистанційного навчання. ЕГ пересвідчилася, що всі учасники освітнього процесу мають доступ до повнотекстових ресурсів порталу SpringerLink та до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science. Також, у ЗВО наявні ідальні, спортклуб та гуртожитки [https://cutt.ly/599U3nZ]. Директор студмістечка УДПУ І.С. Денісюк продемонструвала ЕГ забезпеченість гуртожитка всім необхідним для проживання учасників освітнього процесу. Окрім цього, в УДПУ діє Центр культури і дозвілля «Гаудеамус», який забезпечує можливість творчого розвитку студентів ЗВО [https://cutt.ly/S98ZucP]. Всі приміщення УДПУ оснащені доступом до мережі Wi-Fi, а комп'ютери та ноутбуки підключені до мережі Internet. В ЗВО діють науково-дослідні центри та лабораторії, наукові школи за спеціальністю 053 Психологія [https://cutt.ly/L99ZySY]. Зокрема, лабораторія “Удосконалення майстерності практичного психолога”, яка забезпечена всім необхідним для проведення групових та тренінгових занять (мобільні стільці, мультимедійна дошка тощо) [https://cutt.ly/n99CoWS]. Навчально-методичне забезпечення ОП наявне та доступне для учасників освітнього процесу на сайті Факультету [https://fspo.udpu.edu.ua]. Реалізація дистанційного навчання за ОП здійснюється на платформах Moodle, Zoom та Meet. Онлайн-зустрічі ЕГ з учасниками освітнього процесу та опитування проведені ЗВО підтвердили, що більшість учасників освітнього процесу задоволені матеріально-технічною базою та навчально-методичним забезпеченням ОП [http://surl.li/bphgq].

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

На онлайн-зустрічах з учасниками освітнього процесу ЕГ підтвердила безоплатний доступ НПП та здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів УДПУ. НПП та здобувачі вищої освіти за ОП мають безкоштовний доступ до мережі Wi-Fi та до комп'ютерів підключених до мережі Internet. Бібліотекар Т.В. Григоренко розповіла ЕГ про можливість студентів та викладачів безоплатно користуватися читальними залами з мультимедійним забезпеченням, друкованими та електронними ресурсами бібліотеки ЗВО. Варто зазначити, що учасники освітнього процесу мають безкоштовний доступ до повнотекстових ресурсів порталу SpringerLink та до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science [https://dls.udpu.edu.ua]. Здобувачі вищої освіти та викладачі, на відеозустрічах з ЕГ, підтвердили можливість безоплатної їх участі в наукових конференціях ЗВО. Також, в УДПУ діє спортивний клуб, в секціях якого, студенти можуть брати участь безоплатно [https://cutt.ly/G93xQ75].

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Відеоконференції ЕГ з представниками освітнього процесу за ОП підтвердили безпечність для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти освітнього середовища. Під час роботи ЕГ було виявлено, що безпека та здоров'я учасників освітнього процесу за ОП забезпечується наявністю медичних пунктів в адміністративних корпусах № 1 та № 3 [https://cutt.ly/E93YT1c]. Декан Факультету соціальної та психологічної освіти О.О. Кравченко поінформувала ЕГ про наявність в деканаті аптечки з всіма необхідними ліками, а також про співпрацю УДПУ з Уманською міською лікарнею (поліклінічним відділення) та з “Клінікою, дружньою до молоді”. В УДПУ є відділ охорони праці та пожежної безпеки, робота якого, спрямована на організацію безпечного середовища в університеті [https://cutt.ly/498rwQ5]. Під час відеоогляду приміщень ЗВО та гуртожитку ЕГ переконалася в наявності всього необхідного для уникнення небезпечної ситуації при пожежі. Зокрема, плани евакуації, пожежна система в гуртожитку, вогнегасники. Онлайн-зустрічі підтвердили, що підтримка психічного здоров'я реалізується в УДПУ практичним психологом та Центром психологічного діагностування та тренінгових технологій “Інсайт” [https://cutt.ly/Z98wXbo; https://cutt.ly/z98wUfg]. Практичний психолог ЗВО С.Д. Бобриньова повідомила ЕГ, що під час дистанційного навчання психологічна допомога надається учасникам освітнього процесу онлайн та офлайн. Під час відеоконференції зі студентами ЕГ підтвердила можливість здобувачів вищої освіти звернутися до психолога. Для учасників освітнього процесу проводяться профілактичні заходи. Зокрема, захід “Цивільна безпека” для місцевої молоді та ВПО, онлайн-конкурс фотокіляжів “Психологія в моєму житті: психологічна допомога особистості у воєнний час” [https://cutt.ly/F98rYK6; https://cutt.ly/o98ygmQ]. На офіційному сайті Факультету є велика кількість інформації для всіх учасників освітнього процесу про особливості збереження психологічного та фізичного здоров'я під час війни [https://cutt.ly/H98r1lG; https://cutt.ly/k98tVh7]. Під час відеоогляду матеріально-технічної бази ЗВО ЕГ було продемонстровано наявність підвального приміщення (укриття) для можливості сховатися при виникненні небезпечної ситуації. Укриття УДПУ доволі велике та забезпечене всім необхідним (зона управління, вбиральні, душ, місця для сидіння тощо) для тривалого перебування.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Здобувачі вищої освіти за ОП в повному обсязі забезпечуються освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримками. В УДПУ інформування з приводу освітнього процесу здійснюється на офіційних сайтах ЗВО та Факультету, а також в соціальних мережах [<https://fspu.udpu.edu.ua>; <https://udpu.edu.ua>; <https://cutt.ly/398xqz3>; <https://cutt.ly/B98xpCX>]. Здобувачі вищої освіти продемонстрували ЕГ платформу для навчання Moodle, на якій є вся необхідна інформація з приводу ОК за ОП. Представниця Студентської соціально-психологічної служби Л. Федотова поінформувала ЕГ, що для отримання інформації про освітній процес за ОП студенти можуть звернутися до НПП. Начальник відділу міжнародних зв'язків К.С. Льницька повідомила, що інформуванням студентів з приводу міжнародних заходів займається відділ міжнародних зв'язків [<https://udpu.edu.ua/vmz/team>]. Під час відеозустрічі зі студентами ЕГ підтвердила, що для отримання інформаційної, консультаційної та організаційної підтримки здобувачі можуть звернутися в деканат, до кураторів, викладачів та гаранта ОП. Заступник голови профкому УДПУ О.В. Жмуд поінформувала ЕГ, що профком надає соціальну підтримку здобувачам, зокрема матеріальну допомогу, контролює та забезпечує доступні умови для студентів пільгових категорій, захищає права здобувачів. В ЗВО діє Студентська соціально-психологічна служба, яка забезпечує здобувачів інформаційною та соціальною підтримкою [<https://cutt.ly/Q98IqLK>]. Результати опитування студентів підтверджують їх задоволеність освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою в ЗВО [<https://cutt.ly/t98IAfl>].

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Для супроводу здобувачів з особливими освітніми потребами в УДПУ створено команду психолого-педагогічного супроводу, діяльність якої, регламентується Положенням про команду психолого-педагогічного супроводу студента з особливими освітніми потребами [<https://cutt.ly/n98PaoS>; <https://cutt.ly/O98G2z6>]. Також в ЗВО діє Центр соціально-освітньої інтеграції та інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму “Без бар’єрів” однією з цілей якого є соціально-психологічна підтримка здобувачів з особливими освітніми потребами [<https://cutt.ly/p98AVjO>]. Огляд матеріально-технічної бази УДПУ підтвердив достатність умов для реалізації прав на освіту осіб з особливими освітніми потребами. Приміщення ЗВО обладнані пандусами, спеціальними партами та санітарними кімнатами для осіб з особливими освітніми потребам. Керівник Центру соціально-освітньої інтеграції та інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму “Без бар’єрів” К.О. Чупіна поінформувала ЕГ, що студенти з особливими освітніми потребами в більшості випадків навчаються на першому поверсі. Директор студмістечка І.С. Денисюк підтвердила наявність всіх необхідних умов для проживання в гуртожитку осіб з особливими освітніми потребами. Зокрема, в гуртожитку ЗВО на першому поверсі є кімнати обладнані для осіб з особливими освітніми потребами, вбиральні, душ та кухня. Декан Факультету соціальної та психологічної освіти О.О. Кравченко зазначила, що наразі є студенти з особливими освітніми потребами, які навчаються на Факультеті та проживають в гуртожитку. У всіх корпусах УДПУ є таблички з шрифтом Брайля для людей з порушенням зору. Офіційні сайти ЗВО та Факультету адаптовані для осіб з особливими освітніми потребами [<https://fspu.udpu.edu.ua>; <https://udpu.edu.ua>]. В університеті проводяться просвітницькі та виховні заходи для студентів. Зокрема, тренінги “Особливості спілкування з людьми з вадами слуху – долаємо соціальну ізоляцію” та “Допомога дітям та молоді з особливими потребами у надзвичайних ситуаціях” [<https://cutt.ly/y98GD3G>; <https://cutt.ly/f98GX4m>]. ЗВО забезпечує права на освіту осіб з особливими освітніми потребами необхідними для цього заходами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

ЕГ під час акредитаційної експертизи підтвердила існування зрозумілої політики та процедури вирішення конфліктних ситуацій в УДПУ. Політика та процедура вирішення конфліктних ситуацій регламентується низкою документів. Зокрема, Етичним кодексом УДПУ [<https://cutt.ly/h9mwDXz>], Положенням про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій в УДПУ [<https://cutt.ly/H98K5z3>], Пам'яткою щодо попередження профілактики корупційних правопорушень [<https://cutt.ly/E98LhoO>]. За контролем дотримання прав здобувачів та запобіганням конфліктогенних ситуацій в ЗВО слідкує Комісія з врегулювання конфліктних ситуацій [<https://cutt.ly/e98LZmq>]. Під час онлайн-зустрічей з представниками студентського самоврядування та студентів ЕГ пересвідчилася в поінформованості здобувачів з приводу політики та процедури вирішення конфліктних ситуацій в УДПУ. Здобувачі вищої освіти, під час відеозустрічі з ЕГ, повідомили, що при виникненні конфліктної ситуації студенти мають можливість звернутися до НПП, куратора, декана факультету та комітету, а при бажанні анонімного звернення, в ЗВО наявні скриньки довіри [<https://cutt.ly/D98X9Np>]. Представниця Студентської соціально-психологічної служби Л. Федотова підтвердила можливість анонімного звернення здобувачів вищої освіти до адміністрації ЗВО. Заступник голови профкому УДПУ О.В. Жмуд зазначила, що всі учасники освітнього процесу можуть звернутися до профспілки при виникненні конфліктних ситуацій. Юрисконсульт ЗВО Р.М. Кравченко підтвердив інформування всіх учасників освітнього процесу в приводу запобігання та протидії корупції, а також можливості здобувачів звернутися зі скаргами та зверненнями до уповноваженого з антикорупційної діяльності. Гарант ОП повідомила ЕГ, що для запобігання виникнення конфліктних ситуацій здійснюються запобіжні заходи.

Зокрема, Всеукраїнська акція “16 днів проти насильства”, інтерактивний тренінг “Гендер: рівні можливості для всіх” [<https://cutt.ly/y98oDtg>; <https://cutt.ly/b98oO74>].

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічні та навчально-методичні ресурси в повній мірі забезпечують реалізацію ОП; безоплатний доступ всіх учасників освітнього процесу за ОП до інфраструктури та інформаційних ресурсів, які необхідні для освітньої та викладацької діяльності; ЗВО забезпечує безпечне для життя та здоров'я освітнє середовище студентів. За ОП реалізується організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів, зокрема, шляхом інформування на офіційних сторінках ЗВО та платформах для дистанційного навчання, можливістю звернутися до НПП, гаранта ОП, студентського самоврядування, профкому тощо. ЗВО забезпечує безпечне для життя та здоров'я освітнє середовище студентів наявністю підвального приміщення (укриття) для можливості сховатися при виникненні небезпечної ситуації, постійною роботою практичного психолога та проведенням профілактичних заходів. УДПУ створює сприятливі умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами шляхом облаштування гуртожитків та корпусів ЗВО необхідним матеріально-технічним обладнанням для проживання та навчання осіб з особливими освітніми потребами, а також таблички з шрифтом Брайля для людей з порушенням зору.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Відсутні.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

В УДПУ достатня база матеріально-технічних та навчально-методичних ресурсів для досягнення цілей та програмних результатів ОП. Всі учасники освітнього процесу можуть користуватися безоплатними послугами ЗВО. УДПУ забезпечує здобувачів вищої освіти освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримками. В університеті достатні умови для реалізації прав на освіту осіб з особливими потребами. Всі учасники освітнього процесу поінформовані з приводу процедур ЗВО для запобігання конфліктних ситуацій. Під час акредитаційної експертизи ЕГ дійшла висновку, що ОП повністю відповідає критерію 7. ЕГ пересвідчилася, що в ЗВО достатня база матеріально-технічна та навчально-методичних ресурсів для досягнення цілей та програмних результатів ОП. Всі учасники освітнього процесу поінформовані та забезпечені можливістю користуватися безоплатними послугами ЗВО. УДПУ забезпечує здобувачів вищої освіти освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримками. В університеті достатні умови для реалізації прав на освіту осіб з особливими потребами, що підтвердили зустрічі з фокус групами. Таким чином, ЕГ дійшла до висновку, що повна відповідність ОП за критерієм 7 “Освітнє середовище та матеріальні ресурси” за відсутності ознак інноваційності та/або взірцевості за цим критерієм визначає відповідність рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ЗВО процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регламентуються Положенням про освітні програми в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини [<https://cutt.ly/z9mLRps>]. Розроблення ОП здійснюється проектною групою склад якої, затверджується наказом ректора УДПУ. До складу проектної групи обов'язково включаються стейкхолдери (студенти, роботодавці тощо). Затвердження ОП здійснюється проектною групою, НПП кафедри психології, деканом Факультету, навчально-методичним відділом, навчально-методичною радою УДПУ, Вченою радою ЗВО. Моніторингом ОП займається проектна група до якої долучаються НПП, професіонали-практики та здобувачі вищої освіти за ОП. Перегляд ОП відбувається щонайменше 1 раз у термін її дії. Зокрема, перегляд даної ОП відбувався в 2020, 2021 та 2022 рр. [<https://cutt.ly/69mLfbp>]. Підставою для перегляду ОП в 2021 р. були рекомендації стейкхолдерів, зокрема, здобувачів Я. Мельник та Н. Прагузи в приводу введення до переліку вибірковок ОК “Гендерної психології”. А в 2022

р. випускниця ОП В. Правдіна рекомендувала додати до переліку вибіркового компонентів “Основи психогієни”. Рекомендації студентів та випускниці були враховані. Для збирання інформації в стейкхолдерів та НПП у ЗВО проводяться опитування всіх учасників освітнього процесу за ОП [<https://cutt.ly/x9mC7bN>; <https://cutt.ly/095yVf4>]. Перший проректор А.М. Гедзик поінформував ЕГ, що до внутрішнього забезпечення якості освіти ЗВО долучаються всі відділи УДПУ. Зокрема, відділ якості освіти, ліцензування та акредитації метою якого є контроль та координація процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. І.В. Бабій підтвердила залученість відділу якості освіти, ліцензування та акредитації до внутрішнього забезпечення якості освіти, особливо під час перегляду та розробки положень УДПУ. Під час акредитаційної експертизи ЕГ виявила, що координацією та контролем навчально-методичної роботи в ЗВО займається навчально-методичний відділ [<https://cutt.ly/v95hnYR>]. Студенти беруть участь у внутрішньому забезпеченні якості ОП через входження у Вчену раду факультету та університету, комісії та проектні групи [<https://cutt.ly/195hiaP>; <https://cutt.ly/995hHj9>]. В УДПУ функціонують Студентська агенція із забезпечення якості вищої освіти, Рада роботодавців та Асоціація випускників ЗВО, які сприяють участі стейкхолдерів у внутрішньому забезпеченні якості ОП [<https://cutt.ly/P95EnDM>; <https://cutt.ly/895EKbC>; <https://cutt.ly/a95E3ve>]. Під час онлайн-зустрічей з фокус групами ЕГ підтвердила їх залученість до процесів внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Зокрема, практичний психолог, викладач Одеського художнього фахового коледжу ім. М.Б. Грекова В.Г. Ортинська та начальник Управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради Г.М. Кучер підтвердили залученість роботодавців до перегляду ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

В університеті участь студентів у внутрішньому забезпеченні якості вищої освіти регламентується Положенням про участь студентів у забезпеченні якості вищої освіти в УДПУ [<https://cutt.ly/795YmfU>]. На рівні ЗВО здобувачі вищої освіти залучаються до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення через їх входження у Вчену раду УДПУ, Трудовий колектив, Приймальну комісію, Комісію з питань призначення стипендій тощо. А на рівні Факультету через їх участь у Вченій раді Факультету, комісіях Факультету, проектних групах тощо. На Факультеті соціальної та психологічної освіти діє Студентська агенція із забезпечення якості вищої освіти, одним із завдань якої є участь у процесах розробки, моніторингу та періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення якості ОП [<https://cutt.ly/P95EnDM>]. Голова Студентської агенції із забезпечення якості вищої освіти О.О. Андрусик підтвердила участь студентів у періодичному перегляді ОП. Здобувачі вищої освіти за ОП є членами проектної групи по розробці ОП [<http://surl.li/anhzt>]. Під час відеоконференції з молодшими бакалаврами ЕГ переконалася, що здобувачі регулярно беруть участь в загальноуніверситетських та факультетських опитуваннях [<https://cutt.ly/q9P19s6>; <https://cutt.ly/e9P1JjS>] з приводу освітнього процесу. Також, студенти продемонстрували ЕГ їх можливість пройти опитування з приводу конкретних ОК на платформі Moodle [<https://cutt.ly/D9PoF2H>]. В процесі спілкування зі студентами ЕГ підтвердила проведення онлайн зустрічей здобувачів та гаранта ОП з приводу внутрішнього забезпечення якості ОП. Відеозустрічі ЕГ зі здобувачами вищої освіти, представниками студентського самоврядування та надані на запит ЕГ документи (пункти 1 та 2) підтвердили залученість здобувачів до процедур забезпечення якості вищої освіти за ОП. Зокрема, у 2021 р. М. Рябошапка та А. Миколюк внесли пропозицію ввести до переліку вибіркового ОК “Самовиховання та саморегуляцію особистості”, “Арт-терапію”, “Психологію масової свідомості”, що було враховано при формуванні ОП (пункт 1.3). А у 2022 р. за ініціативою А. Шкільнюк було внесено ПРН 11. Демонструвати базові навички креативного, критичного мислення у дослідженнях й професійному спілкуванні та практичні навички вирішення конфліктних ситуацій. Отже, ЕГ може підтвердити участь молодших бакалаврів та студентського самоврядування у внутрішньому забезпеченні якості вищої освіти.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Дистанційна акредитаційна експертиза підтвердила залученість роботодавців до процесів забезпечення якості ОП. В УДПУ діє Рада роботодавців одним із завдань якої є оновлення та перегляд ОП [<https://cutt.ly/795Jkrq>]. Рада роботодавців переглядає ОП та вносить в неї власні побажання в процесі онлайн засідань [<https://cutt.ly/495JZ5e>]. Роботодавці є членами проектної групи по розробці ОП та її рецензентами [<http://surl.li/eqbwx>]. Зокрема, в 2022 р. рецензентами ОП були психолог Одеського інклюзивно-ресурсного центру Г. Рогульська та кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології Гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України Г. Ржевський. Також, роботодавці мають можливість пройти опитування щодо потреб ринку праці та співпраці на офіційному сайті Факультету [<https://cutt.ly/N95KMDv>]. На запит ЕГ було надіслано документи, які підтверджують залучення роботодавців до змін в ОП (пункт 1). Зокрема, Витяг з протоколу 10/1 від 28.03.2022 року в якому, гарант ОП повідомила НПП кафедри з приводу пропозицій роботодавців: практичного психолога, викладача Одеського художнього фахового коледжу ім. М.Б. Грекова В.Г. Ортинської (додати до ОП компетентність “Формувати здатність до розвитку та саморозвитку у здобувачів вищої освіти”); практичного психолога Одеського інклюзивно-ресурсного центру Г.В. Рогульської (додати компетентність “Формувати здатність до комунікації з особами з ООП”). Під час відеозустрічі ЕГ з роботодавцями було підтверджено їх неодноразову залученість до перегляду та інших процедур забезпечення якості ОП. Зокрема, начальник Управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради Г.М. Кучер зазначила, що вносила свою пропозицію з приводу введення в ОП ОК “Наукові дослідження в психології”, що було враховано. В.Г. Ортинська підтвердила залученість роботодавців до процесу перегляду ОП та розповіла про практику дистанційного внесення

пропозицій (платформа ZOOM, електронна пошта, телефонні дзвінки). Під час відеоконференції з роботодавцями ЕГ переконалася в їх системному залученні до процесу обговорення ОП через постійну співпрацю.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЗВО діє Асоціація випускників УДПУ, метою якої є налагодження зв'язків із випускниками ЗВО [<https://cutt.ly/a9PJy5>]. Також, на базі Факультету соціологічної та психологічної освіти створено Асоціацію випускників метою якої є зміцнення зв'язків між випускниками, студентами, НПП та іншими учасниками освітнього процесу [<http://surl.li/eqfbxz>]. Збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників Факультету відбувається в формі опитування, яке розміщене на офіційному сайті Факультету [<https://cutt.ly/R952vKB>]. Також в ЗВО є практика проведення інтерв'ю з випускниками [<https://cutt.ly/s959faz>]. Важливо зазначити, що під час онлайн-зустрічі з випускниками ЕГ була поінформована, що більшість випускників ОП продовжують своє навчання, здобуваючи рівень вищої освіти бакалавр. Випускники ОП, під час відеоконференції, підтвердили свою залученість до перегляду ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості вищої освіти в УДПУ регламентується Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти [<https://cutt.ly/G957wpV>], Положенням про освітні програми [<https://cutt.ly/t957jLH>] та Положенням про участь студентів у забезпеченні якості вищої освіти [<https://cutt.ly/39578ML>]. На офіційному сайті Факультету всі учасники освітнього процесу мають можливість ознайомитися з планом заходів для внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти на Факультеті [<https://cutt.ly/G955Sla>]. Під час відеоконференцій з фокус група ЕГ пересвідчилася в тому, що внутрішня система забезпечення якості освіти вчасно реагує на недоліки, які виявилися під час реалізації ОП. Опитування здобувачів вищої освіти [<https://cutt.ly/z956DTI>] та надіслані гарантом ОП документи (пункти 1,2) підтверджують врахування доцільних побажань та зауважень всіх учасників освітнього процесу. Відеозустрічі з представниками здобувачів вищої освіти, студентського самоврядування, роботодавців, НПП підтвердили врахування їх пропозицій під час розробки та перегляду ОП. На офіційному сайті всі учасники освітнього процесу можуть ознайомитися з результатом обговорення проєкту ОП [<https://cutt.ly/o96qfls>], що унеможливило не вчасне реагування на недоліки.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ЕГ під час дистанційної акредитаційної експертизи підтвердила, що зауваження та пропозиції, сформульовані під час акредитаційної експертизи 2022 року, враховані при оновленні та перегляді ОП. Зокрема, пропозицію ЕГ “Запровадити ОК з психодіагностики” враховано та запроваджено за ОП ОК “Психодіагностика та психокорекція” [<https://cutt.ly/b96idMd>]. За рекомендацією ЕГ за ОП сформовано Загальноуніверситетський каталог дисциплін вільного вибору [<https://cutt.ly/696iJvL>]. В ОП скориговано кількість ПРН, які відповідають терміну навчання здобувачів вищої освіти [<https://cutt.ly/B96oeRo>]. В УДПУ було оновлено нормативно-правову базу ЗВО. Зокрема, Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в УДПУ [<https://cutt.ly/I96oInX>]. Також, ЗВО була оновлена програма атестаційного екзамену з врахуванням рекомендацій ГЕР [<https://cutt.ly/e96oJRz>]. Варто зазначити, що в ЗВО, за рекомендацією ГЕР, визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті [<https://cutt.ly/e3eFW23>]. Перший проректор А.М. Гедзик констатував, що всі рекомендації ЕГ та ГЕР враховуються та обговорюються на рівні всіх відділів та ЗВО в цілому. Координатор з питань акредитації, ліцензування та якості освіти І.В. Бабій підтвердила врахування зауважень та пропозицій сформованих під час попередньої акредитації ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В УДПУ розподіл відповідальності щодо внутрішнього забезпечення якості освіти регламентується Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УДПУ [<https://cutt.ly/N96aGOG>]. Система внутрішнього забезпечення якості освіти за ОП реалізується на рівнях здобувачів, кафедри, факультету та ЗВО. На кафедральному рівні внутрішнє забезпечення здійснюється гарантом ОП та НПП. Факультетський рівень включає в себе декана Факультету та Вчену раду Факультету. Університетський рівень реалізується адміністрацією УДПУ, навчально-методичною радою ЗВО, Вченою радою УДПУ. Взаємодія всіх структурних підрозділів сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за ОП. Зокрема, здійсненням моніторингу якості освіти, контролем та

підготовкою до акредитації ОП займається відділ якості освіти, ліцензування та акредитації [https://cutt.ly/E96sYtQ]. Організація та контроль за навчально-методичною роботою ЗВО, організаційна й методична допомога в удосконаленні освітнього процесу здійснюється Навчально-методичним відділом [https://cutt.ly/C96sHaA]. Під час відеозустрічі з академічним персоналом, ЕГ підтвердила залученість академічної спільноти до процесів оновлення та модернізації ОП. Також, участь академічної спільноти в розвитку та покращенні ОП підтверджують надіслані на запит ЕГ документи (пункти 1,2). Зокрема, доцент кафедри психології О.А Дудник поінформувала ЕГ про пропозицію включити до ОП ОК “Організація діяльності психологічної служби” замість ОК “Психологічна служба в системі освіти”, що було враховано. Під час онлайн-зустрічей з фокус групами ЕГ переконалася в сформованості культури якості, що сприяє постійному розвитку ОП та діяльності за даною програмою. Відеозустрічі з представниками УДПУ підтвердили розуміння всіх учасників освітнього процесу за ОП з приводу покращення якості освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В ЗВО позиція здобувачів та студентського самоврядування береться до уваги під час перегляду ОП. Зокрема, інноваційною практикою є функціонування на Факультеті соціальної та психологічної освіти Студентської агенції із забезпечення якості вищої освіти, одним із завдань якої є участь студентів у процесах розробки, моніторингу та періодичного перегляду ОП. ЕГ пересвідчилась, в тому що, взаємодія з роботодавцями носить постійний характер, вони залучені до процесу періодичного перегляду ОП шляхом проведення онлайн конференцій, телефонних дзвінків та електронного листування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Окремі результати досліджень не оприлюднюються на офіційній веб сторінці Факультету, а саме: опитування “Якість роботи деканату та інших структурних підрозділів університету”, опитування щодо академічної добросовісності в університеті, опитування здобувачів вищої освіти щодо проходження практики, опитування НПП “Організація освітньої діяльності в умовах дистанційної освіти” тощо. ЕГ рекомендує оприлюднювати на офіційному сайті результати зазначених опитувань починаючи з наступного раунду опитувань 2023/2024 навчального року. Врахування зазначеної рекомендації має потенційну можливість посилити вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній діяльності з реалізації освітньої програми й додатково сприяє прозорості та публічності закладу.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

В УДПУ визначено процедури створення (оновлення, перегляду, моніторингу) ОП, які послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу. Протягом акредитаційної експертизи ЕГ зафіксувала повну відповідність критерію 8 у розрізі підкритеріїв: 8.1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми; 8.2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми; 8.3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери; 8.4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми; 8.5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми; 8.6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми; 8.7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою. ЕГ також відзначає інноваційну практику закладу, а саме: наявність Студентської агенції із забезпечення якості вищої освіти. Однак наявність недоліку у вигляді не оприлюднених результатів опитувань спричинила встановлення ЕГ рівню В за цим критерієм.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На офіційному сайті УДПУ розміщені всі необхідні нормативно-правові акти, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу [<https://cutt.ly/e9EAXpd>]. Зокрема, “Статут Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини” [<https://cutt.ly/m9ESt9Z>], “Етичний кодекс Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини” [<https://cutt.ly/79ESx63>], “Правила внутрішнього розпорядку Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини” [<https://cutt.ly/99ESKtY>], “Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в УДПУ” [<https://cutt.ly/c9EDwjE>], “Положення про організацію освітнього процесу в УДПУ” [<https://cutt.ly/P9EDvWo>], “Кодекс академічної доброчесності УДПУ” [<https://cutt.ly/U9EGBof>]. На офіційному сайті Факультету соціальної та психологічної освіти також є можливість ознайомитися з найважливішими для здобувачів вищої освіти нормативно-правовими актами, що покращує можливість швидкого пошуку необхідної інформації [<https://cutt.ly/D9EJM2B>]. З правилами прийому до ЗВО абітурієнти можуть ознайомитися на офіційному сайті УДПУ у розділі “Вступнику” [<https://cutt.ly/h9EGgpD>], де також можуть ознайомитися з важливими для абітурієнтів нормативними документами [<https://cutt.ly/T9EHJBh>]. Інформація з приводу освітнього процесу за ОП у відкритому доступі на офіційному сайті Факультету соціальної та психологічної освіти [<https://cutt.ly/J9ELf6x>]. Зокрема, розклад занять [<https://cutt.ly/L9ELoJC>], силабуси обов'язкових та вибіркових ОК [<https://cutt.ly/r9ELQR4>; <https://cutt.ly/o9EL7AP>], графік освітнього процесу [<https://cutt.ly/b9EZpEm>]. Під час акредитаційної експертизи ЕГ ознайомила з нормативно-правовими документами ЗВО та вважає їх чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект ОП та Google Форму для надання пропозицій стейкхолдерами розміщені на офіційному сайті Факультету соціальної та психологічної освіти УДПУ [<https://cutt.ly/E9EXqoQ>; <https://cutt.ly/H3rKWYD>]. На час роботи ЕГ біля проекту ОП розміщено оголошення “Пропозиції до проектів освітніх програм подати до 1 лютого 2023 р.”. Гарант ОП повідомила, що до 1 лютого 2023 р. всі зацікавлені мали можливість надати свої побажання та зауваження в розміщену на офіційному сайті Google Форму. Під час онлайн-зустрічей з фокус групами ЕГ підтвердила їх обізнаність з приводу розміщеного на офіційному сайті проекту ОП та можливості вносити пропозиції, рекомендації та зауваження до нього.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Під час акредитаційної експертизи ЕГ пересвідчилась в наявності на офіційних сайтах УДПУ та Факультету соціальної та психологічної освіти ОП [<https://cutt.ly/q9EN8hp>; <https://cutt.ly/59E1Dla>]. Всі учасники освітнього процесу у вільному доступі мають можливість ознайомитися з навчальними планами, силабусами обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів, Методичними рекомендації до курсової роботи із загальної психології, Проектом Програми для атестаційного екзамену 053 Психологія [<https://cutt.ly/K9EoGNV>]. Також на офіційному веб-сайті Факультету всі зацікавлені сторони можуть ознайомитися з науковою діяльністю за ОП [<https://cutt.ly/d9TonHK>]. Зокрема, з науково-дослідною лабораторією “Удосконалення майстерності практичного психолога” [<https://cutt.ly/g9T2iU3>], Центром психологічного діагностування та тренінгових технологій “Інсайт” [<https://cutt.ly/E9T2dQ1>]. Під час відеоконференції з молодшими бакалаврами, ЕГ підтвердила, що вони обізнані з приводу доступу на офіційному сайті до необхідної інформації за ОП. Обсяг інформації оприлюдненої про ОП достатній для інформування стейкхолдерів та містить точні та достовірні дані.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу чіткі, зрозумілі та доступні на сайті УДПУ; ЗВО оприлюднює на своєму офіційному сайті інформацію про ОП в обсязі достатньому для інформування всіх зацікавлених сторін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендації: удосконалити систему обговорення проєктів ОП так, щоб відвідувачі веб-сайту могли бачити пропозиції і відгуки, які надходять від інших стейкхолдерів і обговорювати їх (адже в тому розділі є лише Google Форма, яка не передбачає можливих обговорень). Це може бути досягнуто шляхом запровадження відповідної форми на вебсайті починаючи із оприлюднення наступного проєкту ОП 2024 року. Така практика за рахунок зручності й швидкості надання оберненого зв'язку може фасилітувати процедуру обговорення ОП різними стейкхолдерами.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

УДПУ забезпечує прозорість та публічність освітньої діяльності за ОП. Всі необхідні нормативні документи оновлюються, модернізуються та є у вільному доступі на офіційному сайті ЗВО. ЕГ дійшла висновку, що ОП повністю відповідає всім підкритеріям критерію 9, а саме: 9.1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. 9.2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін. 9.3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства. Визначена рекомендація не здійснює вплив на відповідність критерію 9. Інноваційних / взірцевих практик не зафіксовано. На підставі зазначеного аналізу ЕГ встановила відповідність рівню В за цим критерієм.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B

Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Корнієнко Інокентій Олексійович

Члени експертної групи

Кушнір Ірина Георгіївна

Хворостянко Наталія Анатоліївна